

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B** EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 1169/2011,

annettu 25 päivänä lokakuuta 2011,

elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1155/2013, annettu 21 päivänä elokuuta 2013	L 306	7	16.11.2013
► <u>M2</u>	Komission delegoitu asetus (EU) N:o 78/2014, annettu 22 päivänä marraskuuta 2013	L 27	7	30.1.2014

Oikaistu:

► **C1** Oikaisu, EUVL L 266, 30.9.2016, s. 7 (1169/2011)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU)
N:o 1169/2011,**

annettu 25 päivänä lokakuuta 2011,

elintarviketietojen antamisesta kuluttajille, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1924/2006 ja (EY) N:o 1925/2006 muuttamisesta sekä komission direktiivin 87/250/ETY, neuvoston direktiivin 90/496/ETY, komission direktiivin 1999/10/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/13/EY, komission direktiivien 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä komission asetuksen (EY) N:o 608/2004 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa säädetään perusta kuluttajansuojan korkean tason varmistamiseksi elintarviketietojen osalta, ottaen huomioon kuluttajien erilaiset käsitykset ja tietotarpeet, ja varmistetaan samalla sisämarkkinoiden häiriötön toiminta.

2. Tässä asetuksessa säädetään yleisistä periaatteista, vaatimuksista ja velvollisuuksista, jotka liittyvät elintarviketietoihin ja erityisesti elintarvikkeiden merkintöihin. Siinä säädetään keinoista, joilla taataan kuluttajien oikeus tiedonsaantiin, ja menettelyistä elintarviketietojen antamiseksi, ottaen huomioon tarve varmistaa riittävä joustavuus, jonka ansiosta voidaan vastata tulevaan kehitykseen ja uusiin tietovaatimuksiin.

3. Tätä asetusta sovelletaan elintarvikealan toimijoihin elintarvikeketjun kaikissa vaiheissa silloin, kun niiden toiminta liittyy elintarviketietojen antamiseen kuluttajille. Sitä sovelletaan kaikkiin elintarvikkeisiin, jotka on tarkoitettu loppukuluttajalle, mukaan lukien suurtalouksien toimittamat elintarvikkeet ja elintarvikkeet, jotka on tarkoitettu toimitettaviksi suurtalouksille.

Tätä asetusta sovelletaan liikenteenharjoittajien tarjoamiin ateriapalveluihin silloin, kun lähtö tapahtuu jäsenvaltioiden alueilta, joihin sovelletaan perussopimuksia.

4. Tätä asetusta sovelletaan rajoittamatta merkintävaatimuksia, joista säädetään tietyihin elintarvikkeisiin sovellettavissa unionin erityissäännöksissä.

2 artikla

Määritelmät

1. Tässä asetuksessa sovelletaan:

▼B

- a) asetuksen (EY) N:o 178/2002 2 artiklassa ja 3 artiklan 1, 2, 3, 7, 8 ja 18 kohdassa olevia ”elintarvikkeen”, ”elintarvikelainsäädännön”, ”elintarvikeyhteyksen”, ”elintarvikealan toimijan”, ”vähittäiskaupan”, ”markkinoille saattamisen” ja ”loppukuluttajan” määritelmiä;
- b) elintarvikehygieniasta 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 852/2004 ⁽¹⁾ 2 artiklan 1 kohdan m, n ja o alakohdassa olevia ”jalostamisen”, ”jalostamattomien tuotteiden” ja ”jalostettujen tuotteiden” määritelmiä;
- c) elintarvike-entsyymeistä 16 päivänä joulukuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1332/2008 ⁽²⁾ 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa olevaa ”elintarvike-entsyymien” määritelmää;
- d) elintarvikelisiä aineista 16 päivänä joulukuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1333/2008 ⁽³⁾ 3 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa ja liitteessä I olevassa 5 kohdassa olevia ”elintarvikelisiä aineen”, ”valmistuksen apuaineen” ja ”kantaja-aineen” määritelmiä;
- e) elintarvikkeissa käytettävistä aromeista ja tietyistä ainesosista, joilla on aromaattisia ominaisuuksia, 16 päivänä joulukuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1334/2008 ⁽⁴⁾ 3 artiklan 2 kohdan a alakohdassa olevaa ”aromin” määritelmää;
- f) eläinperäisiä elintarvikkeita koskevista erityisistä hygieniasäännöistä 29 päivänä huhtikuuta 2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 853/2004 ⁽⁵⁾ liitteessä I olevassa 1.1, 1.14, 1.15, 3.1 ja 7.1 kohdassa olevat ”lihan”, ”mekaanisesti erotetun lihan”, ”raakalihavalmisteiden”, ”kalastustuotteiden” ja ”lihavalmisteiden” määritelmät;
- g) harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta 12 päivänä joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/114/EY ⁽⁶⁾ 2 artiklan a alakohdassa olevaa ”mainonnan” määritelmää.

2. Lisäksi tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) ”elintarviketiedoilla” tietoja, jotka koskevat elintarviketta ja jotka asetetaan loppukuluttajan saataville etiketillä, muulla mukana seuraavalla materiaalilla tai millä tahansa muulla keinolla, mukaan lukien modernin teknologian välineet ja sanallinen viestintä;
- b) ”elintarviketietoja koskevalla lainsäädännöllä” unionin säännöksiä, jotka liittyvät elintarviketietoihin, erityisesti merkintöihin, mukaan lukien yleisluonteiset säännöt, joita sovelletaan kaikkiin elintarvikkeisiin erityisissä olosuhteissa tai tiettyihin elintarvikkeiden ryhmiin, sekä säännöt, joita sovelletaan ainoastaan tiettyihin elintarvikkeisiin;
- c) ”pakollisilla elintarviketiedoilla” tietoja, jotka unionin säännösten mukaan on annettava loppukuluttajalle;

⁽¹⁾ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 354, 31.12.2008, s. 7.

⁽³⁾ EUVL L 354, 31.12.2008, s. 16.

⁽⁴⁾ EUVL L 354, 31.12.2008, s. 34.

⁽⁵⁾ EUVL L 139, 30.4.2004, s. 55.

⁽⁶⁾ EUVL L 376, 27.12.2006, s. 21.

▼B

- d) ”suurtalouksilla” mitä tahansa laitoksia (mukaan lukien ajoneuvot ja kiinteät tai liikkuvat kojut), kuten ravintoloita, ruokaloita, kouluja, sairaaloita ja ateriapalveluja tarjoavia yrityksiä, joissa osana toimintaa valmistetaan elintarvikkeita, jotka ovat valmiita loppukuluttajan nautittavaksi;
- e) ”valmiiksi pakatulla elintarvikkeella” loppukuluttajalle ja suuritulouksille sellaisenaan tarkoitettua myyntiyksikköä, joka käsittää elintarvikkeen ja pakkauksen, johon elintarvike on pakattu ennen myytäväksi toimittamista, riippumatta siitä, peittääkö pakkaus elintarvikkeen kokonaan tai vain osittain, kuitenkin aina siten, että sisällystä ei voi muuttaa avaamatta tai vaihtamatta pakkausta; ’valmiiksi pakatulla elintarvikkeella’ ei tarkoiteta kuluttajan pyynnöstä myyntitiloissa pakattuja elintarvikkeita tai välitöntä myyntiä varten valmiiksi pakattuja elintarvikkeita;
- f) ”ainesosalla” elintarvikkeen tuotannossa tai valmistuksessa käytettyä ainetta tai tuotetta, aromit, elintarvikelisiä aineita ja elintarvike-entsyymit sekä koostetun ainesosan osat mukaan lukien, joka on mukana valmiissa tuotteessa sellaisenaan tai jossakin muussa muodossa; jämiä ei pidetä ainesosina;
- g) ”lähtöpaikalla” paikkaa, josta elintarvikkeen ilmoitetaan tulevan ja joka ei ole ’alkuperämaa’, sellaisena kuin se on määritelty asetuksen (ETY) N:o 2913/92 23–26 artiklassa; elintarvikealan toimijan nimeä, toiminimeä tai osoitetta etiketissä ei ole pidettävä tässä asetuksessa tarkoitettuna elintarvikkeen alkuperämaan tai lähtöpaikan ilmoittamisena;
- h) ”koostetulla ainesosalla” ainesosaa, joka koostuu useammasta kuin yhdestä ainesosasta;
- i) ”etiketillä” mitä tahansa elintarvikkeen pakkaukseen tai astiaan kirjoitettua, painettua, kaavaimella tehtyä, leimattua, kohokuvioitua, kuvioitua tai liitettyä lappua, merkkiä, kuvaa tai muuta kuvausta;
- j) ”merkinnällä” elintarvikkeeseen liittyvää mainintaa, tietoa, tavaramerkkiä, tuotenimeä, kuvaa tai tunnusta, joka on tehty mihin tahansa kyseistä elintarviketta seuraavaan tai siihen viittaavaan pakkaukseen, asiakirjaan, tiedotteeseen, etikettiin, renkaaseen tai kaulukseen;
- k) ”nähtävissä olevalla kentällä” kaikkia pakkauksen pintoja, jotka voidaan lukea yhdestä ja samasta katselukulmasta;
- l) ”pääasiallisella nähtävissä olevalla kentällä” pakkauksen nähtävissä olevaa kentää, jonka kuluttaja todennäköisimmin havaitsee ensimmäisenä ostohetkellä ja jonka avulla kuluttaja voi välittömästi määrittellä, mistä tai millaisesta tuotteesta on kyse ja, tarvittaessa, mikä on sen kaupallinen nimi. Jos pakkauksella on useita samanlaisia pääasiallisia nähtävissä olevia kenttiä, pääasiallinen nähtävissä oleva kenttä on elintarvikealan toimijan valitsema kenttä;

▼B

- m) ”luettavuudella” tietojen ulkoasua, jonka avulla tiedot ovat saatavilla suurelle yleisölle ja joka määritetään eri tekijöillä, muun muassa kirjasinkoolla, kirjasinten välisellä etäisyydellä, rivien välisellä etäisyydellä, viivan paksuudella, tekstin värillä, kirjasinlajilla, kirjasinten leveyden ja korkeuden välisellä suhteella, materiaalin pinnalla ja kirjoituksen ja taustan huomattavalla kontrastilla;
- n) ”virallisella nimellä” elintarvikkeen nimeä, josta säädetään elintarvikkeeseen sovellettavissa unionin säännöksissä, tai jos tällaisia unionin säännöksiä ei ole, sitä nimeä, josta säädetään siinä jäsenvaltiossa sovellettavissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä, jossa elintarviketta myydään loppukuluttajalle tai suurtaouksille;
- o) ”tavanomaisella nimellä” nimeä, jonka sen jäsenvaltion kuluttajat, jossa elintarviketta myydään, mieltävät kyseisen elintarvikkeen nimeksi ilman, että nimeä tarvitsee selittää;
- p) ”kuvaavalla nimellä” nimeä, joka kuvaa elintarviketta ja tarvittaessa sen käyttöä siten, että nimi yksilöi kuluttajan kannalta riittävän selkeästi kysymyksessä olevan elintarvikkeen ja erottaa sen muista tuotteista, joihin se voitaisiin sekoittaa;
- q) ”pääainesosalla” sellaista elintarvikkeen ainesosaa tai ainesosien yhdistelmää, jonka osuus kyseisestä elintarvikkeesta on yli 50 prosenttia tai jonka kuluttaja yleensä liittää elintarvikkeen nimeen ja josta vaaditaan useimmissa tapauksissa määrän ilmoittamista;
- r) ”elintarvikkeen vähimmäissäilyvyysajalla” ajankohtaa, johon saakka elintarvike asianmukaisesti säilytettynä säilyttää sille tyypilliset ominaisuudet;
- s) ”ravintoaineella” proteiinia, hiilihydraattia, rasvaa, ravintokuitua, natriumia, vitamiineja ja kivennäisaineita, jotka luetellaan tämän asetuksen liitteessä XIII olevan A osan 1 kohdassa, sekä aineita, jotka kuuluvat näihin ravintoaineryhmiin tai ovat niiden osia;
- t) ”valmistetulla nanomateriaalilla” tarkoituksellisesti tuotettua materiaalia, jonka yksi tai useampi ulottuvuus on enintään 100 nanometriä tai joka koostuu erillisistä toiminnallisista joko sisäisistä tai pinnalla olevista osista, joista usean yksi tai useampi ulottuvuus on enintään 100 nanometriä, mukaan lukien rakenteet ja yhteenliittymät, joiden koko voi olla yli 100 nanometriä mutta joilla on nanomittakaavalle luonteenomaisia ominaisuuksia.

Nanomittakaavalle luonteenomaisia ominaisuuksia ovat:

- i) kyseisten materiaalien suureen pinta-alaan liittyvät ominaisuudet; ja/tai
- ii) erityiset fysikaalis-kemialliset ominaisuudet, jotka poikkeavat nanoteknisesti käsittelemättömän saman materiaalin ominaisuuksista;

▼B

- u) ”etäviestintävälineellä” välinettä, jota voidaan käyttää elinkeinoharjoittajan ja kuluttajan välisen sopimuksen tekemiseen ilman, että nämä kaksi osapuolta ovat samaan aikaan paikalla.
3. Tässä asetuksessa elintarvikkeen alkuperämaalla tarkoitetaan elintarvikkeen alkuperää, sellaisena kuin se on määritelty asetuksen (ETY) N:o 2913/92 23–26 artiklan mukaisesti.
4. Lisäksi sovelletaan liitteessä I olevia erityisiä määritelmiä.

II LUKU

ELINTARVIKETIETOIHIN LIITTYVÄT YLEISET PERIAATTEET*3 artikla***Yleiset tavoitteet**

1. Elintarviketietojen antamisella on pyrittävä kuluttajien terveyden ja etujen suojelun korkeaan tasoon antamalla loppukuluttajille perusta tietoon perustuvien valintojen tekemistä ja elintarvikkeiden turvallista käyttöä varten, kiinnittäen erityistä huomiota terveydellisiin, taloudellisiin, ympäristöön liittyviin, sosiaalisiin ja eettisiin näkökohtiin.
2. Elintarviketietoja koskevalla lainsäädännöllä on pyrittävä saavuttamaan laillisesti tuotettujen ja kaupan pidettyjen elintarvikkeiden vapaa liikkuvuus unionissa, ottaen soveltuvin osin huomioon tarpeen suojata tuottajien oikeutetut edut ja edistää laadukkaiden tuotteiden tuotantoa.
3. Kun elintarviketietoja koskevassa lainsäädännössä otetaan käyttöön uusia vaatimuksia, uusien vaatimusten voimaantulon jälkeen myönnetään siirtymäaika, lukuun ottamatta asianmukaisesti perusteltuja tapauksia. Siirtymäkauden aikana elintarvikkeita, joiden etiketit eivät täytä uusia vaatimuksia, voidaan saattaa markkinoille, ja varastossa olevia tällaisia elintarvikkeita, jotka on saatettu markkinoille ennen siirtymäajan päättymistä, voidaan edelleen myydä kunnes varastot loppuvat.
4. Elintarviketietoja koskevaa lainsäädäntöä valmisteltaessa, arvioitaessa ja tarkistettaessa on toteutettava avoin julkinen kuuleminen, myös sidosryhmien kanssa, joko suoraan tai edustuselinten kautta, paitsi jos se asian kiireellisyyden vuoksi ei ole mahdollista.

*4 artikla***Pakollisiin elintarviketietoihin liittyvät periaatteet**

1. Kun elintarviketietoja koskevassa lainsäädännössä edellytetään pakollisia elintarviketietoja, niiden on oltava tietoja, jotka kuuluvat erityisesti johonkin seuraavista ryhmistä:
- a) tiedot elintarvikkeen yksilöllisyydestä ja koostumuksesta, ominaisuuksista tai muista erityispiirteistä;

▼B

- b) tiedot kuluttajien terveyden suojelusta ja elintarvikkeen turvallisuudesta käytöstä. Tiedot on annettava erityisesti
- i) koostumukseen liittyvistä ominaisuuksista, jotka voivat olla haitallisia tiettyjen kuluttajaryhmien terveydelle;
 - ii) säilyvyydestä, säilytyksestä ja turvallisesta käytöstä;
 - iii) terveysvaikutuksista, mukaan lukien elintarvikkeen haitallisen ja vaarallisen käytön riskit ja seuraukset;
- c) tiedot ravitsemuksellisista erityispiirteistä, jotta kuluttajat, myös ne, joilla on erityisruokavaliovaatimuksia, voivat tehdä tietoon perustuvia valintoja.

2. Pakollisten elintarviketietojen tarvetta harkittaessa on otettava huomioon kuluttajien enemmistön laaja tarve saada tiettyjä tietoja, joita he pitävät erityisen merkityksellisinä tai joista yleisesti katsotaan olevan kuluttajille hyötyä, jotta kuluttajia voidaan auttaa tekemään tietoon perustuvia valintoja.

*5 artikla***Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen kuuleminen**

Sellaiset elintarviketietoja koskevan lainsäädännön alaan kuuluvat unionin toimenpiteet, joilla saattaa olla vaikutusta kansanterveyteen, hyväksytään Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, jäljempänä 'elintarviketurvallisuusviranomainen', kuulemisen jälkeen.

III LUKU

ELINTARVIKETIETOJA KOSKEVAT YLEISET VAATIMUKSET JA ELINTARVIKEALAN TOIMIJOIDEN VELVOLLISUUDET*6 artikla***Perussääntö**

Elintarvikkeeseen, joka on tarkoitettu toimitettavaksi loppukuluttajalle tai suurtalouksille, on liitettävä elintarviketiedot tämän asetuksen mukaisesti.

*7 artikla***Hyvät tiedotuskäytänteet**

1. Elintarviketiedot eivät saa johtaa harhaan, erityisesti
 - a) elintarvikkeen erityispiirteiden ja erityisesti sen luonteen, yksilöllisyyden, ominaisuuksien, koostumuksen, määrän, säilyvyyden, alkuperämaan tai lähtöpaikan, valmistus- tai tuotantomenetelmän osalta;
 - b) liittämällä elintarvikkeeseen vaikutuksia tai ominaisuuksia, joita sillä ei ole;

▼B

- c) antamalla kuva, että elintarvikkeella on erityisiä erityispiirteitä korostamalla erityisesti tiettyjen ainesosien ja/tai ravintoaineiden esiintymistä tai puuttumista, kun tosiasiaa kaikilla samanlaisilla elintarvikkeilla on sellaisia erityispiirteitä;
- d) antamalla ulkoasulla, nimityksellä tai kuvallisilla esityksillä kuva tietystä elintarvikkeesta tai ainesosasta, vaikka tosiasiaa kyseessä olevassa elintarvikkeessa luontaisesti oleva tai normaalisti käytetty ainesosa on korvattu jollakin muulla ainesosalla.

2. Elintarviketietojen on oltava oikeellisia, selviä ja kuluttajalle helposti ymmärrettäviä.

3. Jollei luontaisia kivennäisvesiä ja erityisravinnoksi tarkoitettuja elintarvikkeita koskevista unionin lainsäädännössä säädetystä poikkeuksista muuta johdu, elintarviketiedoissa ei saa antaa sellaista kuvaa, että elintarvikkeeseen liittyy ihmisen sairauksia ennalta ehkäiseviä, hoitavia tai parantavia ominaisuuksia, eikä viitata sellaisiin ominaisuuksiin.

4. Edellä olevia 1, 2 ja 3 kohtaa sovelletaan myös

a) mainontaan;

b) elintarvikkeiden esillepanoon, erityisesti niiden muotoon, ulkonäköön tai pakkaukseen, käytettyihin pakkausmateriaaleihin, tapaan, jolla ne on aseteltu, sekä olosuhteisiin, joissa ne ovat esillä.

8 artikla

Vastuut

1. Elintarviketiedoista vastuussa oleva elintarvikealan toimija on toimija, jonka nimellä tai toiminimellä elintarviketta pidetään kaupan tai jos tämä toimija ei ole sijoittautunut unioniin, tuontia unionin markkinoille harjoittava toimija.

2. Elintarviketiedoista vastuussa olevan elintarvikealan toimijan on varmistettava elintarviketietojen mukanaolo ja oikeellisuus sovellettavan elintarviketietoja koskevan lainsäädännön ja asiaan liittyvien kansallisten säännösten vaatimusten mukaisesti.

3. Elintarvikealan toimijat, jotka eivät vaikuta elintarviketietoihin, eivät saa toimittaa elintarvikkeita, joiden ne tietävät tai olettavat, niiden tietojen perusteella, jotka niillä on ammattilaisina hallussaan, olevan sovellettavan elintarviketietoja koskevan lainsäädännön ja asiaan liittyvien kansallisten säännösten vaatimusten vastaisia.

4. Elintarvikealan toimijat eivät saa vastuullaan olevissa yrityksissä muuttaa elintarvikkeen mukana seuraavia tietoja, jos tällainen muutos johtaisi loppukuluttajaa harhaan tai muutoin heikentäisi kuluttajansuojan tasoa ja loppukuluttajan mahdollisuuksia tehdä tietoon perustuvia valintoja. Elintarvikealan toimijat ovat vastuussa kaikista elintarvikkeen mukana seuraaviin elintarviketietoihin tekemistään muutoksista.

▼B

5. Elintarvikealan toimijoiden on vastuullaan olevissa yrityksissä varmistettava niiden toimintaan liittyvien, elintarviketietoja koskevan lain-säädännön ja asiaan liittyvien kansallisten säännösten vaatimusten nou-dattaminen, ja niiden on tarkistettava, että tällaiset vaatimukset täyttyvät, sanotun kuitenkin rajoittamatta 2 ja 4 kohdan soveltamista.

6. Elintarvikealan toimijoiden on vastuullaan olevissa yrityksissä varmistettava, että pakkaamattomiin elintarvikkeisiin liittyvät, loppukulutta-jalle tai suurralouksiin tarkoitetut tiedot toimitetaan elintarvikkeet vas-taanottavalle elintarvikealan toimijalle, jotta mahdollistetaan vaadittaessa pakollisten elintarviketietojen antaminen loppukuluttajalle.

7. Seuraavissa tapauksissa elintarvikealan toimijoiden on vastuullaan olevissa yrityksessä varmistettava, että 9 ja 10 artiklassa edellytetyt pakolliset tiedot esitetään pakkauksessa tai siihen kiinnitetyssä etiketissä taikka elintarviketta koskevissa kaupallisissa asiakirjoissa, kun voidaan taata, että tällaiset asiakirjat joko seuraavat sen elintarvikkeen mukana, jota ne koskevat, tai ne lähetetään ennen toimitusta tai samanaikaisesti sen kanssa:

- a) kun valmiiksi pakattu elintarvike on tarkoitettu loppukuluttajalle, mutta sitä pidetään kaupan vaiheessa, joka edeltää myyntiä loppuku-luttajalle, eikä kyseisessä vaiheessa tapahdu myyntiä suurralouksille;
- b) kun valmiiksi pakattu elintarvike on tarkoitettu toimitettavaksi suur-talouksissa tapahtuvaan valmistukseen, jalostamiseen tai pilkkomi-seen.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, elintarvike-alan toimijoiden on varmistettava, että 9 artiklan 1 kohdan a, f, g ja h alakohdassa tarkoitetut tiedot esitetään myös siinä uloimmassa pakkauk-sessa, jossa valmiiksi pakatut elintarvikkeet pannaan esille, kun niitä pidetään kaupan.

8. Elintarvikealan toimijoiden, jotka toimittavat muille elintarvikealan toimijoille elintarvikkeita, joita ei ole tarkoitettu loppukuluttajalle tai suurralouksiin, on varmistettava, että näillä muilla elintarvikealan toimi-joilla on riittävät tiedot, joiden pohjalta ne voivat tarpeen mukaan täyt-tää 2 kohdan mukaiset velvoitteensa.

IV LUKU

PAKOLLISET ELINTARVIKETIEDOT*1 JAKSO**Sisältö ja esittämistapa**9 artikla***Luettelo pakollisista tiedoista**

1. Seuraavien tietojen ilmoittaminen on pakollista 10–35 artiklan mu-kaisesti, jollei tähän lukuun sisältyvistä poikkeuksista muuta johdu:

- a) elintarvikkeen nimi;

▼B

- b) ainesosaluettelo;
- c) elintarvikkeen tuotannossa tai valmistuksessa käytetyt ainesosat tai valmistuksen apuaineet, jotka on lueteltu liitteessä II, tai liitteessä II luetelluista allergioista tai intoleransseista aiheuttavista aineista tai tuotteista johdetut ainesosat tai valmistuksen apuaineet, jotka ovat mukana valmiissa tuotteessa sellaisenaan tai jossakin muussa muodossa;
- d) tiettyjen ainesosien tai ainesosien ryhmien määrät;
- e) elintarvikkeen sisällön määrä;
- f) vähimmäissäilyvyysaika tai viimeinen käyttöajankohta;
- g) erityiset säilytysolosuhteet ja/tai käyttöolosuhteet;
- h) 8 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu elintarvikealan toimijan nimi tai toiminimi ja osoite;
- i) alkuperämaa tai lähtöpaikka siten kuin siitä on säädetty 26 artiklassa;
- j) käyttöohje, jos elintarvikkeen tarkoituksenmukainen käyttö ilman sitä on vaikeaa;
- k) juomien todellinen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina, jos alkoholipitoisuus on suurempi kuin 1,2 tilavuusprosenttia;
- l) ravintoarvoilmoitus.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen on ilmoitettava sanoin ja numeroin. Ne voidaan lisäksi ilmaista kuvin tai tunnuksin, sanotun kuitenkin rajoittamatta 35 artiklan soveltamista.

3. Kun komissio hyväksyy tässä artiklassa tarkoitettujen delegoidun säädösten ja täytäntöönpanosäädösten, 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja voidaan ilmaista vaihtoehtoisesti kuvin tai tunnuksin sanojen tai numeroiden sijasta.

Sen varmistamiseksi, että kuluttajat voivat saada muilla keinoilla kuin sanoin ja numeroin pakolliset elintarviketiedot, ja edellyttäen, että varmistetaan sama tietojen taso kuin sanoin ja numeroin, komissio voi vahvistaa delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti perusteet, joiden mukaan 1 kohdassa tarkoitettu tieto tai tiedot voidaan ilmaista kuvin tai tunnuksin sanojen tai numeroiden sijasta, kun voidaan osoittaa, että kuluttajat ymmärtävät ne yhdenmukaisesti.

4. Tämän artiklan 3 kohdan yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, jotka koskevat 3 artiklan mukaisesti määriteltyjen perusteiden soveltamistapoja yhden tai useamman tiedon ilmaisemiseksi kuvin tai tunnuksin sanojen tai numeroiden sijasta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

10 artikla

Tietyntyyppisiä elintarvikkeita tai elintarvikeryhmiä koskevat pakolliset lisätiedot

1. Edellä 9 artiklan 1 kohdassa lueteltujen tietojen lisäksi liitteessä III säädetään tietyntyyppisiä elintarvikkeita tai elintarvikeryhmiä koskevista pakollisista lisätiedoista.

2. Varmistaakseen kuluttajainformaation tietyntyyppisten elintarvikkeiden ja elintarvikeryhmien osalta ja ottaakseen huomioon tekniikan edistymisen ja tieteen kehityksen, kuluttajien terveyden suojelun tai elintarvikkeen turvallisen käytön komissio voi muuttaa liitettä III delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti.

Jos ilmaantuu vaara kuluttajien terveydelle ja on kyse erittäin kiireellisestä tapauksesta, 52 artiklan mukaista menettelyä sovelletaan tämän artiklan mukaisesti hyväksytyihin delegoituihin säädöksiin.

11 artikla

Painot ja mittayksiköt

Edellä olevaa 9 artiklaa sovelletaan rajoittamatta painoja ja mittayksiköitä koskevien unionin erityissäännösten soveltamista.

12 artikla

Pakollisten elintarviketietojen saatavuus ja sijoittelu

1. Pakollisten elintarviketietojen on oltava saatavilla ja helposti käytettävissä tämän asetuksen mukaisesti kaikkien elintarvikkeiden osalta.

2. Kun on kyse valmiiksi pakatuista elintarvikkeista, pakolliset elintarviketiedot on esitettävä suoraan pakkauksessa tai siihen kiinnitettyssä etiketissä.

3. Sen varmistamiseksi, että kuluttajat voivat saada pakolliset elintarviketiedot muilla keinoilla, jotka soveltuvat paremmin tiettyihin pakollisiin tietoihin, ja edellyttäen, että varmistetaan sama tietojen taso kuin pakkauksella tai etiketillä, komissio voi säätää delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti perusteista, joiden mukaan tietyt pakolliset tiedot voidaan ilmaista muulla tavoin kuin pakkauksessa tai etiketissä, kun voidaan osoittaa, että kuluttajat ymmärtävät ne yhdenmukaisesti ja että kuluttajat käyttävät laajalti näitä keinoja.

4. Tämän artiklan 3 kohdan yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, jotka koskevat 3 kohdan mukaisesti määriteltyjen perusteiden soveltamistapoja tiettyjen pakollisten tietojen ilmaisemiseksi muulla tavoin kuin pakkauksessa ja etiketissä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

▼B

5. Kun on kyse pakkaamattomista elintarvikkeista, sovelletaan 44 artiklan säännöksiä.

*13 artikla***Pakollisten tietojen esittäminen**

1. Pakolliset elintarviketiedot on merkittävä näkyvään kohtaan helposti havaittavalla, luettavalla ja tarvittaessa pysyvällä tavalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta 44 artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksytyjen kansallisten toimenpiteiden soveltamista. Niitä ei saa millään tavalla peittää, himmentää tai katkaista eikä niiden huomioarvoa saa vähentää kirjallisella tai kuvallisella ilmaisulla eikä muulla väliin tulevalla materiaalilla.

2. Rajoittamatta tiettyihin elintarvikkeisiin sovellettavien unionin erityissäännösten soveltamista, on 9 artiklan 1 kohdassa luetellut pakolliset tiedot, kun ne esitetään pakkauksessa tai siihen liitettyssä etiketissä, painettava pakkaukseen tai etikettiin selkeän luettavuuden varmistavalla tavalla sellaisella kirjasinkoolla, jonka liitteessä IV määritelty x-korkeus on vähintään 1,2 mm.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetun kirjasinkoon x-korkeuden on oltava vähintään 0,9 mm, kun on kyse pakkauksista ja astioista, joissa suurimman pinnan pinta-ala on pienempi kuin 80 cm².

4. Tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi komissio vahvistaa delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti luettavuutta koskevat säännöt.

Samaa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua tarkoitusta varten komissio voi delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti ulottaa tämän artiklan 5 kohdan vaatimukset koskemaan pakollisia lisätietoja elintarvikkeiden tiettyjen erityistyyppien tai ryhmien osalta.

5. Edellä 9 artiklan 1 kohdan a, e ja k alakohdassa lueteltujen tietojen on oltava samassa nähtävissä olevassa kentässä.

6. Tämän artiklan 5 kohtaa ei sovelleta 16 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

*14 artikla***Etämyynti**

1. Rajoittamatta 9 artiklassa säädettyjä tietovaatimuksia, silloin kun on kyse valmiiksi pakatuista elintarvikkeista, joita tarjotaan myytäväksi etäviestintävälineellä:

a) pakollisten elintarviketietojen, 9 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettuja tietoja lukuun ottamatta, on oltava saatavilla ennen kuin osto tehdään, ja ne on esitettävä etämyyntiin liittyvässä aineistossa tai toimitettava muilla soveltuvilla keinoilla, jotka elintarvikealan toimijan on ilmoitettava selvästi. Kun käytetään muita soveltuvia keinoja, pakolliset elintarviketiedot on toimitettava ilman elintarvikealan toimijan kuluttajalta perimää lisämaksua;

▼B

- b) kaikkien pakollisten tietojen on oltava saatavilla toimitushetkellä.
2. Jos pakkaamattomia elintarvikkeita tarjotaan myytäväksi etäviesintävälaineella, 44 artiklan nojalla vaaditut tiedot on asetettava saataville tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti.
3. Edellä olevaa 1 kohdan a alakohtaa ei sovelleta elintarvikkeisiin, jotka tarjotaan myyntiin jakeluautomaattien avulla tai automatisoiduissa liiketiloissa.

*15 artikla***Kielivaatimukset**

1. Rajoittamatta 9 artiklan 3 kohdan soveltamista, pakolliset elintarviketiedot on annettava kielellä, jota kuluttajat niissä jäsenvaltioissa, joissa elintarviketta pidetään kaupan, ymmärtävät helposti.
2. Jäsenvaltiot, joissa elintarviketta pidetään kaupan, voivat omalla alueellaan määrätä, että tiedot on annettava yhdellä tai useammalla unionin virallisista kielistä.
3. Se, mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei estä tietojen antamista usealla kielellä.

*16 artikla***Tiettyjen pakollisten tietojen poisjättäminen**

1. Kun on kyse uudelleen käytettävistä, pysyvästi merkityistä lasipulloista, jotka ovat sen vuoksi etiketittömiä, renkaattomia ja kauluksettomia, ainoastaan 9 artiklan 1 kohdan a, c, e, f, ja 1 alakohdassa luetellut tiedot ovat pakollisia.
2. Kun on kyse pakkauksista ja astioista, joissa suurimman pinnan pinta-ala on pienempi kuin 10 cm², ainoastaan 9 artiklan 1 kohdan a, c, e ja f alakohdassa luetellut tiedot ovat pakollisia pakkauksessa tai etiketissä. Edellä 9 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettut tiedot on toimitettava muilla keinoin tai asetettava saataville kuluttajan pyynnöstä.
3. Rajoittamatta muiden pakollista ravintoarvoilmoitusta edellyttävien unionin säännösten soveltamista, 9 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa tarkoitettu ilmoitus ei ole pakollinen liitteessä V lueteltujen elintarvikkeiden osalta.
4. Rajoittamatta muiden ainesosaluetteloita tai pakollista ravintoarvoilmoitusta edellyttävien unionin säännösten soveltamista, 9 artiklan 1 kohdan b ja 1 alakohdassa tarkoitettut tiedot eivät ole pakollisia yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien juomien osalta.

▼B

Komissio laatii viimeistään 13 päivänä joulukuuta 2014 kertomuksen, joka koskee 18 artiklan ja 30 artiklan 1 kohdan soveltamista tässä kohdassa tarkoitettuihin tuotteisiin ja jossa otetaan kantaa siihen, olisiko alkoholiuomiin sovellettava tulevaisuudessa erityisesti energiasisältöä koskevien tietojen ilmoittamisvaatimusta, ja antaa perustelut mahdollisille vapautuksille, ottaen huomioon tarpeen varmistaa johdonmukaisuus unionin muiden asiaan liittyvien politiikkojen kanssa. Komissio tarkastelee tässä yhteydessä tarvetta ehdottaa alkoholipitoisten juomasekoitusten (alkopops) määritelmää.

Komissio liittää kertomukseen tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen, jossa määritetään ainesosaluettelo tai pakollista ravintoarvoilmoitusta koskevat säännöt näiden tuotteiden osalta.

*2 JAKSO****Pakollisia tietoja koskevat yksityiskohtaiset säännökset****17 artikla***Elintarvikkeen nimi**

1. Elintarvikkeen nimen on oltava sen virallinen nimi. Jos tällaista nimeä ei ole, elintarvikkeen nimen on oltava sen tavanomainen nimi, tai, jos tavanomaista nimeä ei ole tai tavanomaista nimeä ei käytetä, on annettava elintarviketta kuvaava nimi.

2. Siinä jäsenvaltiossa, jossa tuotetta pidetään kaupan, on sallittua käyttää sitä elintarvikkeen nimeä, jolla tuotetta laillisesti valmistetaan ja pidetään kaupan tuottajajäsenvaltiossa. Elintarvikkeen nimeä on kuitenkin täydennettävä nimen yhteydessä olevilla muilla kuvailevilla tiedoilla, jos se on tämän asetuksen muiden säännösten ja erityisesti sen 9 artiklan säännösten soveltamisen vuoksi tarpeen elintarvikkeen todellisen luonteen tunnistamisen mahdollistamiseksi sen jäsenvaltion kuluttajalle, jossa tuotetta pidetään kaupan, ja jotta kyseinen elintarvike voidaan erottaa muista elintarvikkeista, joihin se voitaisiin sekoittaa.

3. Poikkeustapauksissa tuottajajäsenvaltion elintarvikenimeä ei saa käyttää siinä jäsenvaltiossa, jossa elintarviketta pidetään kaupan, jos tuottajajäsenvaltion nimityksen tarkoittama elintarvike eroaa koostumukseltaan ja valmistustavaltaan niin paljon tällä nimellä tunnetusta elintarvikkeesta siinä jäsenvaltiossa, jossa elintarviketta pidetään kaupan, ettei 2 kohta riitä kuluttajille annettavan oikean tiedon varmistamiseksi siinä jäsenvaltiossa, jossa tuotetta pidetään kaupan.

4. Elintarvikkeen nimeä ei saa korvata teollis- ja tekijänoikeuslainsäädännön mukaisesti suojatulla nimellä, kaupallisella merkillä tai kuvitteellisella nimellä.

5. Liitteessä VI ovat elintarvikkeen nimeä ja sitä täydentäviä tietoja koskevat erityissäännökset.

▼B*18 artikla***Ainesosaluettelo**

1. Ainesosaluettelo on otsikoitava tai sen edellä on oltava soveltuva otsikko, joka koostuu ilmauksesta ”ainesosat” tai sisältää sen. Sen on sisällettävä kaikki elintarvikkeen ainesosat painon mukaan alenevassa järjestyksessä sellaisina kuin ne ilmoitettiin niiden käyttöhetkellä elintarvikkeen valmistusprosessissa.
2. Ainesosat on soveltuvin osin ilmoitettava niiden yksilöllisellä nimellä 17 artiklan ja liitteen VI säännösten mukaisesti.
3. Kaikki valmistettua nanomateriaalia sisältävät ainesosat on ilmoitettava selkeästi ainesosaluettelossa. Tällaisten ainesosien nimen jäljessä on oltava sana ”nano” suluissa.
4. Liitteessä VII ovat tämän artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamista koskevat tekniset säännöt.
5. Tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi komissio mukauttaa 51 artiklan mukaisilla delegoiduilla säädöksillä 2 artiklan 2 kohdan t alakohdassa tarkoitetun valmistetun nanomateriaalin määritelmää teknisen ja tieteellisen kehityksen tai kansainvälisellä tasolla hyväksyttävien määritelmien huomioon ottamiseksi.

*19 artikla***Ainesosaluettelon poisjättäminen**

1. Seuraavista elintarvikkeista ei vaadita ainesosaluettelo:
 - a) tuoreet hedelmät ja vihannekset, joita ei ole kuorittu, paloitetu tai muutoin vastaavalla tavalla käsitelty, mukaan lukien peruna;
 - b) hiilihapotettu vesi, jonka nimityksestä käy ilmi, että siihen on lisätty hiilihappoa;
 - c) käymisen avulla pelkästään yhdestä perustuotteesta valmistetut etiket, jos muita ainesosia ei ole lisätty;
 - d) juustot, voi, hapotettu maito ja kerma, joihin ei ole lisätty muita ainesosia kuin valmistuksen kannalta välttämättömiä maitovalmisteita, elintarvike-entsyymejä ja mikrobiviljelmiä tai muun juuston kuin tuorejuuston ja sulatejuuston valmistuksessa tarvittavaa suolaa;
 - e) elintarvikkeet, jotka koostuvat yhdestä ainoasta ainesosasta, jos
 - i) elintarvikkeen nimi on sama kuin ainesosan nimi; tai
 - ii) elintarvikkeen nimi mahdollistaa ainesosan yksiselitteisen tunnistamisen.

▼B

2. Jotta voidaan ottaa huomioon tiettytyyppisten elintarvikkeiden tai elintarvikkeiden ryhmien ainesosaluettelon merkitys kuluttajalle, komissio voi poikkeustapauksissa delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti täydentää tämän artiklan 1 kohtaa edellyttäen, että poisjättäminen ei johda siihen, että loppukuluttaja ja suurtaloudet saavat riittämättömästi tietoa.

*20 artikla***Elintarvikkeen osien jättäminen pois ainesosaluettelosta**

Rajoittamatta 21 artiklan soveltamista seuraavia elintarvikkeen osia ei vaadita sisällytettäväksi ainesosaluetteloon:

- a) ainesosan sisältämät aineet, jotka on valmistuksen aikana väliaikaisesti erotettu ja myöhemmin palautettu ylittämättä alkuperäisiä määriä;
- b) elintarvikelisiäaineet ja elintarvike-entsyymit:
 - i) jotka ovat elintarvikkeessa yksinomaan siksi, että ne sisältyivät yhteen tai useampaan elintarvikkeen ainesosaan asetuksen (EY) N:o 1333/2008 18 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettun siirtoperiaatteen mukaisesti, edellyttäen että niillä ei ole teknologista vaikutusta valmiissa tuotteessa; tai
 - ii) joita käytetään valmistuksen apuaineina;
- c) kantaja-aineet ja aineet, jotka eivät ole elintarvikelisiäaineita mutta joita käytetään samalla tavalla ja samassa tarkoituksessa kantaja-aineina pitoisuuksina, jotka ovat ehdottoman välttämättömiä;
- d) valmiissa tuotteessa edelleen, myös muuttuneessa muodossa olevat aineet, jotka eivät ole elintarvikelisiäaineita, mutta joita käytetään samalla tavalla ja samassa tarkoituksessa valmistuksen apuaineina;
- e) vesi,
 - i) jos vesi on valmistusprosessissa käytetty pelkästään tiivistetyn tai kuivatun ainesosan palauttamiseen ennalleen; tai
 - ii) jos kyseessä on nestemäinen väliaine, jota ei tavanomaisesti nautita.

*21 artikla***Tiettyjen allergioita tai intoleransseja aiheuttavien aineiden ja tuotteiden merkinnät**

1. Rajoittamatta 44 artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksytyjen sääntöjen noudattamista 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tietojen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) ne ilmoitetaan ainesosaluettelossa 18 artiklan 1 kohdassa säädettyjen sääntöjen mukaisesti siten, että liitteessä II luetellun aineen tai tuotteen nimi mainitaan selkeästi; ja

▼B

- b) ainesosan tai tuotteen nimi, sellaisena kuin se on ilmoitettu liitteessä II, korostetaan ladonnalla, jolla se erottuu selvästi muusta ainesosaluettelosta, esimerkiksi kirjasinlajilla, kirjasintyyllillä tai taustaväriellä.

Jos ainesosaluetteloa ei ole, 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja tietoja koskevassa maininnassa on oltava sana ”sisältää” ja sen jälkeen liitteessä II luetellun aineen tai tuotteen nimi.

Kun tietyn elintarvikkeen eri ainesosat tai valmistuksen apuaineet ovat peräisin yhdestä ainoasta liitteessä II luetellusta aineesta tai tuotteesta, merkinnässä on mainittava tämä selkeästi kunkin asianomaisen ainesosan tai valmistuksen apuaineen osalta.

Edellä 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tietojen mainintaa ei vaadita tapauksissa, joissa elintarvikkeen nimestä käy selvästi ilmi kyseinen aine tai tuote.

2. Paremman kuluttajainformaation varmistamiseksi ja ottaakseen huomioon viimeisimmän tieteellisen ja teknisen tiedon komissio tarkastelee järjestelmällisesti uudelleen liitteessä II olevaa luetteloa ja saattaa sen tarpeen mukaan ajan tasalle delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti.

Jos ilmaantuu vaara kuluttajien terveydelle ja on kyse erittäin kiireellisestä tapauksesta, tämän artiklan mukaisesti annettaviin delegoituihin säädöksiin sovelletaan 52 artiklassa säädettyä menettelyä.

*22 artikla***Ainesosien määrän ilmoittaminen**

1. Elintarvikkeen tuotannossa tai valmistuksessa käytetyn ainesosan tai ainesosien ryhmän määrä on ilmoitettava silloin, kun kyseinen ainesosa tai ainesosien ryhmä

- a) esiintyy elintarvikkeen nimessä tai kuluttaja tavallisesti yhdistää sen kyseiseen nimeen;
- b) korostuu merkinnässä joko sanoin tai kuvin tai graafisen esityksen avulla; tai
- c) on olennainen elintarvikkeen luonnehtimiseksi ja sen erottamiseksi tuotteista, joihin se voidaan sekoittaa sen nimen tai ulkomuodon vuoksi.

2. Liitteessä VIII ovat 1 kohdan soveltamista koskevat tekniset säännöt, mukaan lukien erityistapaukset, joissa määrän ilmoittamista ei vaadita tiettyjen ainesosien osalta.

*23 artikla***Sisällön määrä**

1. Elintarvikkeen sisällön määrä on ilmaistava käyttäen kulloinkin kyseessä olevasta tapauksesta riippuen yksikkönä litraa, senttilittraa, millilitraa, kilogrammaa tai grammaa

▼B

a) nestemäisten tuotteiden osalta tilavuusyksikköinä;

b) muiden elintarvikkeiden osalta painoyksikköinä.

2. Sen varmistamiseksi, että kuluttaja ymmärtää merkinnöissä olevat elintarviketiedot, komissio voi tiettyjen määrättyjen elintarvikkeiden osalta vahvistaa delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti erilaisen tavan ilmaista sisällön määrä kuin se, josta on säädetty tämän artiklan 1 kohdassa.

3. Liitteessä IX ovat 1 kohdan soveltamista koskevat tekniset säännöt, mukaan lukien soveltaminen erityistapauksiin, joissa sisällyksen määrän ilmoittamista ei vaadita.

*24 artikla***Vähimmäissäilyvyysaika, viimeinen käyttöajankohta ja pakastuspäivämäärä**

1. Mikrobiologisesti helposti pilaantuviissa elintarvikkeissa, jotka ovat omiaan lyhyessä ajassa muodostamaan välittömän vaaran ihmisten terveydelle, on vähimmäissäilyvyysajan sijasta oltava viimeinen käyttöajankohta. ”Viimeisen käyttöajankohdan” jälkeen elintarviketta ei pidetä turvallisena asetuksen (EY) N:o 178/2002 14 artiklan 2–5 kohdan mukaisesti.

2. Asianomainen ajankohta on ilmoitettava liitteen X mukaisesti.

3. Jotta varmistetaan, että tapaa, jolla liitteessä X olevan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettu vähimmäissäilyvyysaika ilmoitetaan, sovelletaan yhdenmukaisesti, komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla säädetään asiaa koskevista säännöistä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*25 artikla***Säilytysolosuhteet tai käyttöolosuhteet**

1. Jos elintarvikkeet edellyttävät erityisiä säilytysolosuhteita tai käyttöolosuhteita, nämä olosuhteet on ilmoitettava.

2. Elintarvikkeen asianmukaisen säilytyksen tai käytön mahdollistamiseksi pakkauksen avaamisen jälkeen on tarvittaessa ilmoitettava säilytysolosuhteet ja/tai tuotteen käyttöaika.

*26 artikla***Alkuperämaa tai lähtöpaikka**

1. Tätä artiklaa sovelletaan rajoittamatta niiden merkintävaatimusten soveltamista, joista säädetään erityisissä unionin säännöksissä, erityisesti maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden rekisteröimisestä aidoiksi perinteisiksi tuotteiksi 20 päivänä maaliskuuta 2006 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 509/2006 ⁽¹⁾ sekä maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 20 päivänä maaliskuuta 2006 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 510/2006 ⁽²⁾.

⁽¹⁾ EUVL L 93, 31.3.2006, s. 1.

⁽²⁾ EUVL L 93, 31.3.2006, s. 12.

▼B

2. Alkuperämaan tai lähtöpaikan ilmoittaminen on pakollista:
 - a) jos sen ilmoittamatta jättäminen voisi johtaa kuluttajaa harhaan elintarvikkeen todellisesta alkuperämaasta tai lähtöpaikasta, erityisesti siinä tapauksessa, että elintarvikkeen mukana seuraavista tiedoista tai etiketistä sellaisenaan voisi muuten saada sen käsityksen, että elintarvikkeella on eri alkuperämaa tai lähtöpaikka;
 - b) liitteessä XI lueteltuihin yhdistetyn nimikkeistön (CN) koodeihin kuuluvan lihan osalta. Tämän alakohdan soveltaminen edellyttää 8 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten antamista.
3. Kun elintarvikkeen alkuperämaa tai lähtöpaikka ilmoitetaan eikä se ole sama kuin pääainesosan:
 - a) kyseisen pääainesosan alkuperämaa tai lähtöpaikka on myös ilmoitettava; tai
 - b) on mainittava, että pääainesosan alkuperämaa ja lähtöpaikka on eri kuin elintarvikkeen alkuperämaa tai lähtöpaikka.

Tämän kohdan soveltaminen edellyttää 8 kohdassa tarkoitettujen täytäntöönpanosäädösten antamista.

4. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen viiden vuoden kuluessa 2 kohdan b alakohdan soveltamisesta mainitussa alakohdassa tarkoitettujen tuotteiden alkuperämaata tai lähtöpaikkaa koskevan pakollisen ilmoituksen arvioimiseksi.

5. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 13 päivänä joulukuuta 2014 kertomukset seuraavien elintarvikkeiden alkuperämaata tai lähtöpaikkaa koskevan pakollisen ilmoituksen antamisen osalta:

- a) muu kuin naudanliha tai 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettu lihalaji;
- b) maito;
- c) maitotuotteiden ainesosana käytettävä maito;
- d) jalostamattomat elintarvikkeet;
- e) tuotteet, jotka koostuvat yhdestä ainoasta ainesosasta;
- f) ainesosat, joiden osuus on yli 50 prosenttia elintarvikkeesta.

6. Komissio toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 13 päivänä joulukuuta 2013 kertomuksen ainesosana käytetyn lihan alkuperämaata tai lähtöpaikkaa koskevan pakollisen ilmoituksen antamisen osalta.

7. Edellä olevassa 5 ja 6 kohdassa tarkoitetuissa kertomuksissa on otettava huomioon kuluttajainformaation tarve, alkuperämaata tai lähtöpaikkaa koskevien pakollisten ilmoitusten antamisen toteuttamiskelpoisuus ja kustannus- ja hyötyanalyysi, mukaan lukien oikeudelliset vaikutukset sisämarkkinoihin ja vaikutukset kansainväliseen kauppaan.

▼B

Komissio voi liittää kertomuksiin ehdotuksia asiaan liittyvien unionin säännösten muuttamiseksi.

8. Komissio hyväksyy vaikutusarviointien jälkeen viimeistään 13 päivänä joulukuuta 2013 täytäntöönpanosäädöksiä tämän artiklan 2 kohdan b alakohdan ja 3 kohdan soveltamiseksi. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

9. Edellä 2 kohdan b alakohdassa, 5 kohdan a alakohdassa ja 6 kohdassa tarkoitettujen elintarvikkeiden tapauksessa tämän artiklan mukaisissa kertomuksissa ja vaikutusarvioinneissa on tarkasteltava muun muassa näiden elintarvikkeiden alkuperämaan tai lähtömaan ilmaisevista koskevia vaihtoehtoisia tapoja, erityisesti kutakin seuraavaa eläimen elinkaaren merkitseviä paikkoja:

- a) syntymäpaikka;
- b) kasvatuspaikka;
- c) teurastuspaikka.

*27 artikla***Käyttöohjeet**

1. Elintarvikkeen käyttöohjeet on laadittava sellaisiksi, että elintarviketta voidaan niiden avulla käyttää tarkoituksenmukaisesti.

2. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan yksityiskohtaisia sääntöjä 1 kohdan täytäntöönpanosta tiettyjen elintarvikkeiden osalta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*28 artikla***Alkoholipitoisuus**

1. CN-koodiin 2204 luokiteltujen tuotteiden osalta säännöistä, jotka koskevat alkoholipitoisuuden ilmoittamista tilavuusprosentteina, säädetään näihin tuotteisiin sovellettavissa erityisissä unionin säännöksissä.

2. Yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen juomien todellinen alkoholipitoisuus tilavuusprosentteina on ilmoitettava liitteen XII mukaisesti.

*3 JAKSO***Ravintoarvoilmoitus***29 artikla***Suhde muuhun lainsäädäntöön**

1. Tätä jaksoa ei sovelleta elintarvikkeisiin, jotka kuuluvat seuraavan lainsäädännön soveltamisalaan:

▼B

- a) ravintolisiä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 10 päivänä kesäkuuta 2002 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/46/EY ⁽¹⁾;
- b) luontaisten kivennäisvesien hyödyntämisestä ja markkinoille saattamisesta 18 päivänä kesäkuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/54/EY ⁽²⁾.

2. Tätä jaksoa sovelletaan rajoittamatta erityisravinnoksi tarkoitetuista elintarvikkeista 6 päivänä toukokuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/39/EY ⁽³⁾ ja niiden erityisdirektiivien soveltamista, joita tarkoitetaan mainitun direktiivin 4 artiklan 1 kohdassa.

*30 artikla***Sisältö**

1. Pakollisen ravintoarvoilmoituksen on sisällettävä seuraavat tiedot:

- a) energiasisältö; ja
- b) rasvan, tyydyttyneiden rasvojen, hiilihydraatin, sokereiden, proteiinin ja suolan määrät.

Tarpeen mukaan ravintoarvoilmoituksen välittömään läheisyyteen voidaan liittää maininta siitä, että suolapitoisuus johtuu yksinomaan luontaisesti esiintyvistä natriumista.

2. Edellä 1 kohdassa mainitun pakollisen ravintoarvoilmoituksen sisältöä voidaan täydentää ilmoittamalla seuraavista yhden tai useamman määrät:

- a) kertatyydyttymättömät rasvat;
- b) monitydyttymättömät rasvat;
- c) polyolit;
- d) tärkkelys;
- e) ravintokuitu;
- f) mikä tahansa liitteessä XIII olevan A osan 1 kohdassa lueteltu vitamiini tai kivennäisaine, jota esiintyy liitteessä XIII olevan A osan 2 kohdassa määritelty merkitsevä määrä.

3. Jos valmiiksi pakatun elintarvikkeen merkinnät sisältävät 1 kohdassa tarkoitetun pakollisen ravintoarvoilmoituksen, pakkauksessa voidaan toistaa seuraavat tiedot:

- a) energiasisältö; tai
- b) energiasisältö yhdessä rasvan, tyydyttyneiden rasvojen, sokereiden ja suolan määrien kanssa.

⁽¹⁾ EYVL L 183, 12.7.2002, s. 51.

⁽²⁾ EUVL L 164, 26.6.2009, s. 45.

⁽³⁾ EUVL L 124, 20.5.2009, s. 21.

▼B

4. Poiketen siitä, mitä 36 artiklan 1 kohdassa säädetään, jos 16 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden merkinnät sisältävät ravintoarvoilmoituksen, ilmoituksen sisältö voidaan rajata ainoastaan energiasisältöön.

5. Rajoittamatta 44 artiklan soveltamista ja poiketen siitä, mitä 36 artiklan 1 kohdassa säädetään, jos 44 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tuotteiden merkinnät sisältävät ravintoarvoilmoituksen, ilmoituksessa voidaan mainita ainoastaan:

a) energiasisältö; tai

b) energiasisältö ja rasvahappojen, tyydyttyneiden rasvahappojen, sokevien ja suolan määrät.

6. Jotta tämän artiklan 2–5 kohdassa tarkoitettujen tietojen merkitys voidaan ottaa huomioon kuluttajainformaation kannalta, komissio voi delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti muuttaa tämän artiklan 2–5 kohdassa olevia luetteloita lisäämällä niihin tai poistamalla niistä tietoja.

7. Komissio antaa viimeistään 13 päivänä joulukuuta 2014 jäsenvaltioissa saadun tieteellisen näytön ja kokemuksen huomioon ottaen kertomuksen transrasvojen esiintymisestä elintarvikkeissa ja unionin väestön kokonaisruokavaliossa. Kertomuksen tavoitteena on arvioida sellaisten asianmukaisten keinojen vaikutusta, joilla kuluttajat voisivat tehdä terveellisempiä elintarvike- ja kokonaisruokavaliovalintoja tai joilla voitaisiin edistää terveellisempien elintarvikevaihtoehtojen tarjoamista kuluttajille, mukaan lukien muun muassa transrasvoja koskevien tietojen antaminen kuluttajille tai niiden käytön rajoittaminen. Komissio liittää tarvittaessa tähän kertomukseen lainsäädäntöehdotuksen.

31 artikla

Laskenta

1. Energiasisältö on laskettava käyttäen liitteessä XIV olevia muuntokertoimia.

2. Komissio voi delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti vahvistaa muuntokertoimet liitteessä XIII olevan A osan 1 kohdassa tarkoitettuja vitamiineja ja kivennäisaineita varten, jotta näiden vitamiinien ja kivennäisaineiden pitoisuudet elintarvikkeissa voidaan laskea tarkemmin. Nämä muuntokertoimet lisätään liitteeseen XIV.

3. Edellä 30 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettujen energiasisältö ja ravintoaineiden määrät on ilmoitettava sellaisina kuin ne ovat myytävissä elintarvikkeissa.

Tarvittaessa nämä tiedot voivat koskea elintarviketta valmistuksen jälkeen, jos annetaan riittävän yksityiskohtaiset valmistusohjeet ja tiedot koskevat elintarviketta sellaisena kuin se on nautittavaksi valmistettuna.

▼B

4. Ilmoitettujen arvojen on tapauksen mukaan oltava keskiarvoja, jotka perustuvat

- a) valmistajan tekemään analyysiin elintarvikkeesta;
- b) laskelmaan, joka on tehty käytettyjen ainesosien tunnettujen tai todellisten keskiarvolukujen perusteella; tai
- c) laskelmaan, joka perustuu yleisesti tunnettuun ja hyväksytyyn tietoon.

Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt, jotka koskevat energiaa ja ravintoaineita koskevan ilmoituksen täytäntöönpanoa siltä osin kuin on kyse ilmoitettujen arvojen tarkkuudesta, kuten ilmoitettujen arvojen ja virallisissa tarkastuksissa saatujen arvojen välisistä eroista. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*32 artikla***Ilmaiseminen 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti**

1. Edellä 30 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettujen energiasisältö ja ravintoaineiden määrä on ilmaistava käyttäen liitteessä XV lueteltuja mittayksiköitä.
2. Edellä 30 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettujen energiasisältö ja ravintoaineiden määrä on ilmaistava 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti.
3. Jos vitamiineja ja kivennäisaineita koskevat tiedot annetaan, määrät on 2 kohdassa tarkoitettujen ilmaisumuodon lisäksi ilmaistava prosenttiosuuksina saannin vertailuarvoista, jotka esitetään liitteessä XIII olevan A osan 1 kohdassa, 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti.
4. Edellä 30 artiklan 1, 3, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen energiasisältö ja ravintoaineiden määrät voidaan tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen ilmaisumuodon lisäksi ilmaista tapauksen mukaan prosenttiosuuksina saannin vertailuarvoista, jotka esitetään liitteessä XIII olevassa B osassa, 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti.
5. Jos tietoja annetaan 4 kohdan mukaisesti, niiden välittömään läheisyyteen on lisättävä seuraava maininta: ”Aikuisen keskivertokäyttäjän saannin vertailuarvo (8 400 kJ/2 000 kcal)”.

*33 artikla***Ilmaiseminen annosta tai kulutusyksikköä kohti**

1. Edellä 30 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettujen energiasisältö ja ravintoaineiden määrät voidaan seuraavissa tapauksissa ilmaista kuluttajan kannalta helposti tunnistettavaa annosta ja/tai kulutusyksikköä kohti, edellyttäen, että annoksen tai yksikön koko on määritelty etiketissä ja että pakkauksen sisältämien annosten tai yksiköiden määrä on ilmoitettu:

▼B

- a) sen lisäksi, että ne ilmaistaan 32 artiklan 2 kohdan mukaisesti 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti;
- b) sen lisäksi, että ne vitamiinien ja kivennäisaineiden määrien osalta ilmaistaan 32 artiklan 3 kohdan mukaisesti 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti;
- c) sen lisäksi tai sen sijaan, että ne 32 artiklan 4 kohdan mukaisesti ilmaistaan 100:aa grammaa tai 100:aa millilitraa kohti.

2. Poiketen siitä, mitä 32 artiklan 2 kohdassa säädetään, 30 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ravintoaineiden määrä ja/tai prosenttiosuus liitteessä XIII olevassa B osassa esitetyistä saannin vertailuarvoista voidaan ilmaista pelkästään annosta tai kulutusyksikköä kohti.

Kun ravintoaineiden määrät ilmaistaan pelkästään annosta tai kulutusyksikköä kohti ensimmäisen alakohdan mukaisesti, energia-arvo on ilmaistava 100:aa grammaa / 100:aa millilitraa kohti ja annosta tai kulutusyksikköä kohti.

3. Poiketen siitä, mitä 32 artiklan 2 kohdassa säädetään, 30 artiklan 5 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa energiasisältö ja ravintoaineiden määrä ja/tai prosenttiosuus liitteessä XIII olevassa B osassa esitetyistä saannin vertailuarvoista voidaan ilmaista pelkästään annosta tai kulutusyksikköä kohti.

4. Käytetty annos tai yksikkö on ilmoitettava ravintoarvoilmoituksen välittömässä läheisyydessä.

5. Sen varmistamiseksi, että ravintoarvoilmoituksen ilmaiseminen annosta tai kulutusyksikköä kohti pannaan täytäntöön yhtenäisellä tavalla, ja jotta kuluttajalle tarjotaan yhdenmukainen vertailuperuste, komissio hyväksyy tiettyjen elintarvikeryhmien osalta täytäntöönpanosäädöksillä säännöt tietojen ilmaisemisesta annosta tai kulutusyksikköä kohti, ottaen huomioon kuluttajien todellisen kulutuskäyttytymisen sekä ravitsemussuositukset. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*34 artikla***Esittäminen**

1. Edellä 30 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut ravintoarvoilmoituksen tiedot on merkittävä samaan nähtävissä olevaan kenttään. Ne on esitettävä yhtenä kokonaisuutena selkeässä muodossa ja tarpeen mukaan liitteessä XV säädettyssä esitysjärjestyksessä.

2. Edellä 30 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on esitettävä taulukon muodossa, numeroarvot suorassa linjassa, jos tilaa on. Jos tilaa ei ole, ilmoitus on esitettävä vaakasuorilla riveillä.

3. Edellä 30 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot on esitettävä:

a) pääasiallisessa nähtävissä olevassa kentässä; ja

b) 13 artiklan 2 kohdan mukaista kirjasinkokoa käyttäen.

▼B

Edellä 30 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut tiedot voidaan esittää muussa kuin tämän artiklan 2 kohdassa määritellyssä muodossa.

4. Edellä 30 artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitettut tiedot voidaan esittää muussa kuin tämän artiklan 2 kohdassa määritellyssä muodossa.

5. Tapauksissa, joissa tuotteessa oleva energiasisältö tai ravintoaineen (ravintoaineiden) määrä on vähäinen, kyseisiä osia koskevat tiedot voidaan korvata esimerkiksi maininnalla ”sisältää vähäisiä määriä ...”; maininnan on oltava ravintoarvoilmoituksen välittömässä läheisyydessä, jos sellainen on.

Tämän kohdan yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä 30 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettun sellaisen energiasisällön ja ravintoaineiden määrän osalta, jota voidaan pitää vähäisenä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

6. Sen varmistamiseksi, että tämän artiklan 1–4 kohdassa tarkoitettun ravintoarvoilmoituksen esittämistapaa sovelletaan yhdenmukaisesti, komissio voi hyväksyä asiaa koskevia täytäntöönpanosäädöksiä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*35 artikla***Täydentävät ilmaisu- ja esitystavat**

1. Edellä 32 artiklan 2 ja 4 kohdassa sekä 33 artiklassa tarkoitettujen ilmaisutapojen ja 34 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun esitystavan lisäksi 30 artiklan 1–5 kohdassa tarkoitettut energiasisältö ja ravintoaineiden määrä voidaan ilmoittaa muilla ilmaisu- ja/tai esitystavoilla käyttämällä graafisia muotoja tai tunnuksia sanojen tai numeroiden lisänä edellyttäen, että seuraavat vaatimukset täyttyvät:

- a) ne perustuvat luotettavaan ja tieteellisesti pätevään kuluttajatutkimukseen ja ne eivät johda kuluttajaa harhaan, kuten 7 artiklassa tarkoitetaan;
- b) niiden kehittäminen on tulosta monien sidosryhmien kuulemisesta;
- c) niillä pyritään helpottamaan sitä, että kuluttaja ymmärtää elintarvikkeen osuuden tai merkityksen ruokavalion energia- ja ravintoainesisällössä;
- d) niitä tukee tieteellisesti pätevä näyttö siitä, että keskivertokuluttaja ymmärtää tiedon ilmaisu- tai esitystavan;
- e) muiden ilmaisemistapojen osalta ne perustuvat joko liitteessä XIII säädettyihin yhdenmukaistettuihin saannin vertailuarvoihin tai niiden puuttuessa yleisesti hyväksytyyn tieteelliseen näyttöön energian tai ravintoaineiden saannista;

▼B

- f) ne ovat objektiivisia ja syrjimättömiä; ja
- g) niiden soveltaminen ei aiheuta esteitä tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle.

2. Jäsenvaltiot voivat suositella elintarvikealan toimijoille ravintoarvoilmoitusta koskevan yhden tai useamman sellaisen täydentävän ilmaisu- tai esitystavan käyttöä, jonka ne katsovat parhaiten vastaavan 1 kohdan a–b alakohdassa säädettyjä vaatimuksia. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle yksityiskohtaiset tiedot tällaisista täydentävistä ilmaisu- ja esitystavoista.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava niiden alueen markkinoilla olevien ravintoarvoilmoituksen täydentävien ilmaisu- ja esitystapojen asianmukainen seuranta.

Helpottaakseen tällaisten täydentävien ilmaisu- ja esitystapojen käytön seurantaan jäsenvaltiot voivat vaatia elintarvikealan toimijoita, jotka saattavat niiden alueella markkinoille elintarvikkeita, joihin liittyy tuollaisia tietoja, ilmoittamaan toimivaltaiselle viranomaiselle täydentävien ilmaisu- ja esitystapojen käytöstä ja toimittamaan niille asianmukaiset perustelut 1 kohdan a–d alakohdassa säädettyjen vaatimusten täyttymiseen liittyen. Tällaisissa tapauksissa voidaan myös vaatia ilmoittamaan täydentävien ilmaisu- ja esitystapojen käytön lopettamisesta.

4. Komissio helpottaa ja järjestää tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden, itsensä ja sidosryhmien välillä asioista, jotka liittyvät ravintoarvoilmoituksen täydentävien ilmaisu- ja esitystapojen käyttöön.

5. Komissio antaa saatuihin kokemuksiin perustuen viimeistään 13 päivänä joulukuuta 2017 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen täydentävien ilmaisu- ja esitystapojen käytöstä, niiden vaikutuksista sisämarkkinoihin ja tarpeesta yhdenmukaistaa näitä ilmaisu- ja esitystapoja entisestään. Tätä tarkoitusta varten jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tarvittavat tiedot tällaisten täydentävien ilmaisu- ja esitystapojen käytöstä alueensa markkinoilla. Komissio voi liittää kertomukseen ehdotuksia asiaan liittyvien unionin säännösten muuttamiseksi.

6. Tämän artiklan yhdenmukaisen soveltamisen varmistamiseksi komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt tämän artiklan 1, 3 ja 4 kohdan soveltamiseksi. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

V LUKU

VAPAAEHTOISET ELINTARVIKETIEDOT

36 artikla

Sovellettavat vaatimukset

1. Kun 9 ja 10 artiklassa tarkoitettut elintarviketiedot annetaan vapaaehtoisesti, tietojen on oltava IV luvun 2 ja 3 jaksossa säädettyjen vaatimusten mukaisia.

▼B

2. Vapaaehtoisesti annettujen elintarviketietojen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- a) ne eivät saa johdattaa kuluttajaa harhaan 7 artiklassa tarkoitetulla tavalla;
- b) ne eivät saa olla kuluttajan kannalta moniselitteisiä tai epäselviä; ja
- c) niiden on tarvittaessa perustuttava asiaan liittyviin tieteellisiin tietoihin.

3. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksiä tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten soveltamiseksi seuraavista vapaaehtoisista elintarviketiedoista:

- a) allergioita tai intoleransseja aiheuttavien aineiden tai tuotteiden mahdollinen ja tahaton esiintyminen elintarvikkeessa;
- b) elintarvikkeen soveltuvuus kasvissyöjille tai vegaaneille;
- c) saannin vertailuarvojen ilmoittaminen tiettyjen väestöryhmien osalta liitteessä XIII säädettyjen saannin vertailuarvojen lisäksi; ja

▼M1

- d) tieto siitä, että elintarvike ei sisällä gluteenia tai että gluteenia on vähennetty.

▼B

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Sen varmistamiseksi, että kuluttajat saavat asianmukaiset tiedot silloin, kun elintarvikealan toimijat antavat erilaisin perustein vapaaehtoisia elintarviketietoja, jotka voivat johdattaa kuluttajaa harhaan tai hämmentää kuluttajaa, komissio voi delegoiduilla säädöksillä 51 artiklan mukaisesti säätää tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen tapausten lisäksi muista tapauksista, joissa on annettava vapaaehtoisia elintarviketietoja.

*37 artikla***Esittäminen**

Vapaaehtoisia elintarviketietoja ei saa sijoittaa siten, että siitä on haittaa pakollisia elintarviketietoja varten käytettävissä olevalle tilalle.

VI LUKU

KANSALLISET TOIMENPITEET*38 artikla***Kansalliset toimenpiteet**

1. Jäsenvaltiot eivät saa toteuttaa eivätkä pitää voimassa kansallisia toimenpiteitä tällä asetuksella yhdenmukaistetuista seikoista, jollei unionin oikeus anna siihen valtuutusta. Kansalliset toimenpiteet eivät saa luoda esteitä tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle eivätkä syrjiä toisista jäsenvaltioista peräisin olevia elintarvikkeita.

▼B

2. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa kansallisia toimenpiteitä sellaisten seikkojen osalta, joita ei ole yhdenmukaistettu tällä asetuksella, edellyttäen että ne eivät estä, haittaa tai rajoita tämän asetuksen mukaisten tuotteiden liikkumista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 39 artiklan soveltamista.

*39 artikla***Pakollisia lisätietoja koskevat kansalliset toimenpiteet**

1. Edellä 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen pakollisten tietojen lisäksi jäsenvaltiot voivat 45 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti toteuttaa toimenpiteitä, joilla vaaditaan antamaan sellaisia pakollisia lisätietoja tiettyntyyppisistä elintarvikkeista tai elintarvikkeiden ryhmistä, jotka ovat perusteltuja vähintään yhdestä seuraavista syistä:

- a) kansanterveyden suojelu;
- b) kuluttajansuoja;
- c) petostentorjunta;
- d) teollisoikeuksien ja kaupallisten oikeuksien suojeleminen, alkuperänimitysten ja alkuperämerkintöjen suojeleminen sekä vilpillisen kilpailun estäminen.

2. Jäsenvaltiot voivat 1 kohdan nojalla ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka koskevat elintarvikkeiden alkuperämaan tai lähtöpaikan pakollista ilmoittamista, ainoastaan silloin, kun elintarvikkeen tiettyjen ominaisuuksien ja sen alkuperän tai lähtöpaikan välillä on osoitettu olevan yhteys. Antaessaan nämä toimenpiteet komissiolle tiedoksi jäsenvaltioiden on esitettävä näyttö siitä, että valtaosa kuluttajista pitää tämän tiedon antamista erittäin merkittävänä.

*40 artikla***Maito ja maitotuotteet**

Jäsenvaltiot voivat säätää 9 artiklan 1 kohdasta ja 10 artiklan 1 kohdasta poikkeavia toimenpiteitä uudelleen käytettäväksi tarkoitetuissa lasipulloissa kaupan pidettävän maidon ja maitotuotteiden osalta.

Niiden on viipymättä toimitettava komissiolle kyseisiä toimenpiteitä koskevat säädökset kirjallisina.

*41 artikla***Alkoholijuomat**

Jäsenvaltiot voivat siihen saakka, kun 16 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen unionin säännösten on annettu, pitää voimassa kansalliset toimenpiteet ainesosien luetteloinnista, kun on kyse juomista, jotka sisältävät enemmän kuin 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia.

*42 artikla***Sisällön määrän ilmaiseminen**

Jos 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja unionin säännöksiä, jotka koskevat määrättyjen elintarvikkeiden sisällön määrän ilmaisemista muulla kuin 23 artiklan 1 kohdassa säädetyllä tavalla, ei ole, jäsenvaltiot voivat pitää voimassa kansalliset toimenpiteet, jotka on toteutettu ennen 12 päivänä joulukuuta 2011.

▼B

Jäsenvaltioiden on viimeistään 13 päivänä joulukuuta 2014 ilmoitettava komissiolle tällaisista toimenpiteistä. Komissio toimittaa ne muiden jäsenvaltioiden tietoon.

*43 artikla***Saannin vertailuarvojen vapaaehtoinen ilmoittaminen tiettyjen väestöryhmien osalta**

Jäsenvaltiot voivat hyväksyä kansallisia säännöksiä, jotka koskevat saannin vertailuarvojen vapaaehtoista ilmoittamista tiettyjen väestöryhmien osalta, kunnes 36 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetut unionin säännökset hyväksytään.

Jäsenvaltioiden on viipymättä toimitettava komissiolle kyseiset toimenpiteet kirjallisina.

*44 artikla***Pakkaamattomia elintarvikkeita koskevat kansalliset toimenpiteet**

1. Kun elintarviketta myydään loppukuluttajalle tai suurralouksille pakkaamattomana tai kun elintarvike pakataan myyntipaikalla ostajan pyynnöstä taikka pakataan valmiiksi välitöntä myyntiä varten,

a) 9 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen tietojen antaminen on pakollista;

b) 9 ja 10 artiklassa tarkoitettujen muiden tietojen antaminen ei ole pakollista, elleivät jäsenvaltiot toteuta kansallisia toimenpiteitä, joissa vaaditaan kaikkien tai joidenkin kyseisten tietojen tai niiden osien antamista.

2. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa kansallisia toimenpiteitä, jotka koskevat tapoja, joilla 1 kohdassa tarkoitetut tiedot tai niiden osat on asetettava saataville, ja tarpeen mukaan niiden ilmaisu- ja esitystapoja.

3. Jäsenvaltioiden on viipymättä toimitettava komissiolle 1 kohdan b alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettuja toimenpiteitä koskevat säädökset kirjallisina.

*45 artikla***Ilmoitusmenettely**

1. Kun tähän artiklaan viitataan, jäsenvaltioiden, jotka katsovat tarpeelliseksi antaa uutta lainsäädäntöä elintarviketiedoista, on ilmoitettava ennakkoon komissiolle ja muille jäsenvaltioille suunnitelluista toimenpiteistä ja perusteltava ne.

2. Komissio kuulee asetuksen (EY) N:o 178/2002 58 artiklan 1 kohdalla perustettua elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevää pysyvää komiteaa, jos se pitää kuulemista hyödyllisenä tai jos jokin jäsenvaltio sitä pyytää. Tässä tapauksessa komissio varmistaa, että tämä menettely on avoin kaikille sidosryhmille.

▼B

3. Jäsenvaltio, joka katsoo tarpeelliseksi antaa uutta elintarviketietoja koskevaa lainsäädäntöä, saa toteuttaa suunnitellut toimenpiteet aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua 1 kohdassa tarkoitettusta ilmoituksesta sillä edellytyksellä, että se ei ole saanut kielteistä lausuntoa komissiolta.

4. Jos komission lausunto on kielteinen, komissio aloittaa ennen tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetun määräajan päättymistä 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tarkastelumenettelyn sen määrittämiseksi, voidaanko suunnitellut toimenpiteet, tarvittaessa tarkoituksenmukaisella tavalla muutettuina, panna täytäntöön.

5. Teknisiä standardeja ja määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 98/34/EY⁽¹⁾ ei sovelleta toimenpiteisiin, jotka kuuluvat tässä artiklassa tarkoitetun ilmoitusmenettelyn piiriin.

VII LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANO-, MUUTOS- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

46 artikla

Liitteiden muuttaminen

Ottaakseen huomioon teknisen ja tieteellisen kehityksen, kuluttajien terveyden tai kuluttajien tarpeen saada tietoja ja niiden 10 artiklan 2 kohdan ja 21 artiklan 2 kohdan säännösten mukaisesti, jotka koskevat liitteiden II ja III muuttamista, komissio voi muuttaa tämän asetuksen liitteitä 51 artiklan mukaisesti delegoiduilla säädöksillä.

47 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteitä tai delegoituja säädöksiä koskeva siirtymäkausi ja soveltamispäivä

1. Rajoittamatta tämän artiklan 2 kohdan soveltamista, käyttäessään tällä asetuksella annettua valtaa hyväksyä toimenpiteitä täytäntöönpanosäädöksillä 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen tai 51 artiklan mukaisilla delegoiduilla säädöksillä komissio

a) vahvistaa uusien vaatimuksien soveltamiselle asianmukaisen siirtymäajan, jolloin elintarvikkeita, joiden etiketeissä ei noudateta uusia toimenpiteitä, voidaan saattaa markkinoille ja jonka jälkeen varastossa olevat tällaiset elintarvikkeet, jotka on saatettu markkinoille ennen siirtymäajan päättymistä, voidaan edelleen myydä kunnes varastot loppuvat; ja

b) varmistaa, että kyseisiä toimenpiteitä sovelletaan kunakin kalenterivuotena 1 päivästä huhtikuuta alkaen.

⁽¹⁾ EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37.

▼B

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta kiireellisissä tapauksissa, kun mainitussa kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden tarkoituksena on ihmisten terveyden suojeleminen.

*48 artikla***Komitea**

1. Komissiota avustaa asetuksen (EY) N:o 178/2002 58 artiklan 1 kohdalla perustettu elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevä pysyvä komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi, ja sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

*49 artikla***Asetuksen (EY) N:o 1924/2006 muutokset**

Korvataan asetuksen (EY) N:o 1924/2006 7 artiklan ensimmäinen ja toinen kohta seuraavasti:

”Ravintoarvoja koskevat merkinnät ovat pakollisia tuotteissa, joista esitetään ravitsemus- ja/tai terveystäite, lukuun ottamatta yleisluonteista mainontaa. Annettavat tiedot ovat ne, joita tarkoitetaan elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 25 päivänä lokakuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1169/2011 (*) 30 artiklan 1 kohdassa. Jos asetuksen (EU) N:o 1169/2011 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ravintoaineesta esitetään ravitsemus- ja/tai terveystäite, kyseisen ravintoaineen määrä on ilmoitettava mainitun asetuksen 31–34 artiklan mukaisesti.

Jos ravitsemus- tai terveystäite koskee ainetta, jota ei ole mainittu ravintoarvomerkinässä, sen määrä on ilmoitettava samassa nähtävissä olevassa kentässä ravintoarvomerkinän kanssa asetuksen (EU) N:o 1169/2011 31, 32 ja 33 artiklan mukaisesti. Aineen määrän ilmoittamiseksi käytettävän mittayksikön on oltava kyseisen yksittäisen aineen kannalta tarkoituksenmukainen.

(*) EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18”.

*50 artikla***Asetuksen (EY) N:o 1925/2006 muutokset**

Korvataan asetuksen (EY) N:o 1925/2006 7 artiklan 3 kohta seuraavasti:

”3. Ravintoarvoja koskevat merkinnät ovat pakollisia tuotteissa, joihin on lisätty vitamiineja ja kivennäisaineita ja jotka kuuluvat tämän asetuksen soveltamisalaan. Annettavat tiedot ovat ne, joita

▼B

tarkoitetaan elintarviketietojen antamisesta kuluttajille 25 päivänä lokakuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1169/2011 (*) 30 artiklan 1 kohdassa sekä elintarvikkeen sisältämien, siihen lisättyjen vitamiinien ja kivennäisaineiden kokonaismäärät.

(*) EUVL L 304, 22.11.2011, s. 18”.

*51 artikla***Siirretyn säädösvallan käyttäminen**

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyin edellytyksin.

2. Edellä 9 artiklan 3 kohdassa, 10 artiklan 2 kohdassa, 12 artiklan 3 kohdassa, 13 artiklan 4 kohdassa, 18 artiklan 5 kohdassa, 19 artiklan 2 kohdassa, 21 artiklan 2 kohdassa, 23 artiklan 2 kohdassa, 30 artiklan 6 kohdassa, 31 artiklan 2 kohdassa, 36 artiklan 4 kohdassa ja 46 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä siirretään komissiolle viideksi vuodeksi 12 päivänä joulukuuta 2011 kuuta. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen viiden vuoden pituisen kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 9 artiklan 3 kohdassa, 10 artiklan 2 kohdassa, 12 artiklan 3 kohdassa, 13 artiklan 4 kohdassa, 18 artiklan 5 kohdassa, 19 artiklan 2 kohdassa, 21 artiklan 2 kohdassa, 23 artiklan 2 kohdassa, 30 artiklan 6 kohdassa, 31 artiklan 2 kohdassa, 36 artiklan 4 kohdassa ja 46 artiklassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevien 9 artiklan 3 kohdan, 10 artiklan 2 kohdan, 12 artiklan 3 kohdan, 13 artiklan 4 kohdan, 18 artiklan 5 kohdan, 19 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 2 kohdan, 23 artiklan 2 kohdan, 30 artiklan 6 kohdan, 31 artiklan 2 kohdan, 36 artiklan 4 kohdan ja 46 artiklan mukaisesti annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

▼B*52 artikla***Kiireellinen menettely**

1. Tämän artiklan nojalla annetut delegoidut säädökset tulevat voimaan viipymättä, ja niitä sovelletaan niin kauan kuin niitä ei vastusteta 2 kohdan mukaisesti. Kun delegoitu säädös annetaan tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, esitetään samalla ne perusteet, joiden vuoksi sovelletaan kiireellistä menettelyä.

2. Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat 51 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti vastustaa delegoitua säädöstä. Siinä tapauksessa komissio kumoaa säädöksen viipymättä sen jälkeen, kun Euroopan parlamentin tai neuvoston päätös vastustaa sitä on annettu sille tiedoksi.

*53 artikla***Kumoaminen**

1. Kumotaan direktiivit 87/250/ETY, 90/496/ETY, 1999/10/EY, 2000/13/EY, 2002/67/EY ja 2008/5/EY sekä asetus (EY) N:o 608/2004 13 päivänä joulukuuta 2014 alkaen.

2. Viittauksia kumottuihin säädöksiin pidetään viittauksina tähän asetukseen.

*54 artikla***Siirtymätoimenpiteet**

1. Ennen 13 päivänä joulukuuta 2014 markkinoille saatettuja tai merkittyjä elintarvikkeita, jotka eivät ole tämän asetuksen vaatimusten mukaisia, voidaan pitää kaupan kunnes nämä elintarvikkeet loppuvat varastoista.

Ennen 13 päivänä joulukuuta 2016 markkinoille saatettuja tai merkittyjä elintarvikkeita, jotka eivät ole 9 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa säädetyn vaatimuksen mukaisia, voidaan pitää kaupan kunnes nämä elintarvikkeet loppuvat varastoista.

Ennen 1 päivää tammikuuta 2014 markkinoille saatettuja tai merkittyjä elintarvikkeita, jotka eivät ole liitteessä VI olevassa B osassa säädettyjen vaatimusten mukaisia, voidaan pitää kaupan kunnes nämä elintarvikkeet loppuvat varastoista.

2. Ajanjaksolla 13 päivänä joulukuuta 2014 13 päivänä joulukuuta 2016 silloin, kun ravintoarvoilmoitus annetaan vapaaehtoisesti, sen on oltava 30–35 artiklan mukainen.

3. Sen estämättä, mitä direktiivissä 90/496/ETY, asetuksen (EY) N:o 1924/2006 7 artiklassa ja asetuksen (EY) N:o 1925/2006 7 artiklan 3 kohdassa säädetään, tämän asetuksen 30–35 artiklan mukaisesti merkityjä elintarvikkeita voidaan saattaa markkinoille ennen 13 päivänä joulukuuta 2014.

▼B

Sen estämättä, mitä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 853/2004, (EY) N:o 854/2004 ja (EY) N:o 882/2004 täytäntöönpanoa koskevista siirtymätoimenpiteistä 30 päivänä marraskuuta 2009 annetussa komission asetuksessa (EY) N:o 1162/2009 ⁽¹⁾ säädetään, tämän asetuksen VI liitteessä olevan B osan mukaisesti merkityt elintarvikkeet voidaan saattaa markkinoille ennen 1 päivää tammikuuta 2014.

*55 artikla***Voimaantulo ja soveltamispäivä**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 13 päivänä joulukuuta 2014, lukuun ottamatta 9 artiklan 1 kohdan 1 alakohtaa, jota sovelletaan 13 päivänä joulukuuta 2016, ja liitteessä VI olevaa B osaa, jota sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2014.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.

⁽¹⁾ EUVL L 314, 1.12.2009, s. 10.

LIITE I

ERITYISET MÄÄRITELMÄT

2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut

1. 'ravintoarvoilmoituksella' tai 'ravintoarvomerkinnällä' tarkoitetaan tietoa, jossa ilmoitetaan
 - a) energiasisältö; tai
 - b) vain energiasisältö ja yksi tai useampi seuraavista ravintoaineista:
 - rasva (tyydyttyneet rasvat, kertatydyttymättömät rasvat, monitydyttymättömät rasvat),
 - hiilihydraatti (sokerit, polyolit, tärkkelys),
 - suola,
 - ravintokuitu,
 - proteiini,
 - mikä tahansa liitteessä XIII olevan A osan 1 kohdassa lueteltu vitamiini tai kivennäisaine, jota esiintyy liitteessä XIII olevan A osan 2 kohdassa määritelty merkitsevä määrä;
2. 'rasvalla' lipidejä, myös fosfolipidejä;
3. 'tyydyttyneillä rasvoilla' tarkoitetaan rasvahappoja, joissa ei ole kaksoissidoksia;
4. 'transrasvalla' tarkoitetaan rasvahappoja, joissa on vähintään yksi konjugoitumaton (vähintään yhden metyleeniryhmän erottama) hiili-hiili-kaksoissidos trans-asemassa;
5. 'kertatydyttymättömillä rasvoilla' tarkoitetaan rasvahappoja, joissa on yksi cis-kaksoissidos;
6. 'monitydyttymättömillä rasvoilla' tarkoitetaan rasvahappoja, joissa on kaksi tai useampia cis, cis-metyleenin erottamia kaksoissidoksia;
7. 'hiilihydraatilla' tarkoitetaan hiilihydraattia, joka metaboloituu ihmisessä, myös polyoleja;
8. 'sokereilla' tarkoitetaan elintarvikkeissa olevia monosakkarideja ja disakkarideja, mutta ei polyoleja;
9. 'polyoleilla' tarkoitetaan alkoholeja, joissa on enemmän kuin kaksi hydroksyyli ryhmää;
10. 'proteiinilla' tarkoitetaan proteiinisältöä, joka on laskettu käyttämällä kaavaa: proteiini = Kjeldahl-kokonaistyyppi \times 6,25;
11. 'suolalla' tarkoitetaan suolaekvivalenttipitoisuutta, joka on laskettu käyttämällä kaavaa: suola = natrium \times 2,5;
12. 'ravintokuidulla' tarkoitetaan hiilihydraattipolymeerejä, joissa on vähintään kolme monomeeristä yksikköä ja jotka eivät sulaa tai imeydy ihmisen ohutsuolessa ja jotka kuuluvat seuraaviin luokkiin:
 - syötävät hiilihydraattipolymeerit, joita esiintyy luonnollisesti nautintavalmiissa elintarvikkeessa,
 - syötävät hiilihydraattipolymeerit, jotka on saatu elintarvikkeen raaka-aineesta fysikaalisella, entsyymaattisella tai kemiallisella keinolla ja joilla on yleisesti hyväksytyn tieteellisen näytön osoittamia myönteisiä fysiologisia vaikutuksia,
 - syötävät synteettiset hiilihydraattipolymeerit, joilla on yleisesti hyväksytyn tieteellisen näytön osoittamia myönteisiä fysiologisia vaikutuksia;
13. 'keskiarvolla' tarkoitetaan arvoa, joka parhaiten edustaa sitä ravintoaineen määrää, jonka kyseinen elintarvike sisältää, ja joka kuvaa poikkeamia, jotka johtuvat vuodenaikojen vaihtelusta, kulutusmalleista ja muista tekijöistä, jotka voivat aiheuttaa vaihteluja todellisessa arvossa.

▼B*LIITE II***ALLERGIOITA TAI INTOLERANSSEJA AIHEUTTAVAT AINEET JA TUOTTEET****▼M2**

1. Gluteenia sisältävät viljat eli vehnä (kuten speltti ja kova vehnä (khorasan)), ruis, ohra, kaura tai niiden hybridikannat ja viljatuotteet, lukuun ottamatta seuraavia:

▼B

- a) vehnäpohjaiset glukoosisiirapit, dekstroosi mukaan lukien ⁽¹⁾;
 - b) vehnäpohjaiset maltodekstriinit ⁽¹⁾;
 - c) ohrapohjaiset glukoosisiirapit;
 - d) viljat, joita käytetään alkoholitiseiden valmistukseen, maatalousperäinen etyylialkoholi mukaan lukien.
2. Äyriäiset ja äyriäistuotteet.
 3. Munat ja munatuotteet.
 4. Kalat ja kalatuotteet lukuun ottamatta seuraavia:
 - a) vitamiini- ja karotenoidivalmisteiden kantaja-aineena käytettävä kalaliivate;
 - b) oluen ja viinin valmistuksessa kirkastamiseen käytettävä kalaliivate tai kalaliima.
 5. Maapähkinät ja maapähkinätuotteet.
 6. Soijapavut ja soijapaputuotteet lukuun ottamatta seuraavia:
 - a) täysin jalostettu soijaöljy ja -rasva ⁽¹⁾;
 - b) soijasta peräisin olevat luonnon tokoferolien sekoitus (E306), luonnon D-alfatokoferoli, luonnon D-alfatokoferoliasetaatti ja luonnon D-alfatokoferolisukkinaatti;
 - c) soijasta peräisin olevien kasviöljyjen kasvisterolit ja kasvisteroliesterit;
 - d) soijasta peräisin olevista kasvisteroleista valmistetut kasvistanoliesterit.
 7. Maito ja maitotuotteet (laktoosi mukaan lukien) lukuun ottamatta seuraavia:
 - a) hera, jota käytetään alkoholitiseiden valmistukseen, maatalousperäinen etyylialkoholi mukaan lukien;
 - b) laktitoli.
 8. Pähkinät, eli: mantelit (*Amygdalus communis* L.), hasselpähkinät (*Corylus avellana*), saksanpähkinät (*Juglans regia*), cashewpähkinät (*Anacardium occidentale*), pekaanipähkinät (*Carya illinoensis* (Wangenh.) K. Koch), parapähkinät (*Bertholletia excelsa*), pistaasipähkinät (*Pistacia vera*), Macadamia- ja Queensland-pähkinät (*Macadamia ternifolia*), tai pähkinätuotteet lukuun ottamatta pähkinöitä, joita käytetään alkoholitiseiden valmistukseen, maatalousperäinen etyylialkoholi mukaan lukien.
 9. Selleri ja sellerituotteet.

⁽¹⁾ Ja niistä saadut tuotteet, mikäli niiden valmistamiseen tarvittava käsittely ei todennäköisesti lisää elintarviketurvallisuusviranomaisen alkuperäiselle tuotteelle arvioimaa allergisoivuuutta.

▼B

10. Sinappi ja sinappituotteet.
11. Seesaminsienet ja seesaminsientuotteet.
12. Rikkidioksidi ja sulfiitit, joiden pitoisuudet ovat yli 10 mg/kg tai 10 mg/l kokonaisrikkidioksidina; lasketaan tuotteille, jotka on tarkoitettu sellaisenaan nautittavaksi tai valmistettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.
13. Lupiinit ja lupiinituotteet.
14. Nilviäiset ja nilviäistuotteet.

LIITE III

ELINTARVIKKEET, JOIDEN MERKINNÖISSÄ ON OLTAVA YKSI TAI USEAMPI LISÄTIETO

ELINTARVIKKEIDEN TYYPPI TAI RYHMÄ	TIEDOT
1. Tiettyihin kaasuihin pakatut elintarvikkeet	
1.1 Elintarvikkeet, joiden säilyvyyttä on pidennetty asetuksen (EY) N:o 1333/2008 mukaisesti sallitulla pakkauskasulla.	”pakattu suojakaasuun”.
2. Makeutusaineita sisältävät elintarvikkeet	
2.1 Elintarvikkeet, jotka sisältävät yhtä tai useampaa asetuksen (EY) N:o 1333/2008 mukaisesti sallittua makeutusainetta.	”sisältää makeutusainetta/-aineita” – elintarvikkeen nimen yhteydessä on oltava tämä maininta.
2.2 Elintarvikkeet, jotka sisältävät sekä lisättyä sokeria tai lisättyjä sokereita että yhtä tai useampaa asetuksen (EY) N:o 1333/2008 mukaisesti sallittua makeutusainetta.	”sisältää sokeria/sokereita ja makeutusainetta/ -aineita” – elintarvikkeen nimen yhteydessä on oltava tämä maininta.
2.3 Elintarvikkeet, jotka sisältävät asetuksen (EY) N:o 1333/2008 mukaisesti sallittua aspartaamia/aspartaamiasulfaami-suolaa.	”sisältää aspartaamia (fenyylialaniinin lähde)” – ilmoitetaan merkinnässä, kun aspartaami/aspartaamiasulfaamisuola on ilmoitettu ainesosaluettelossa vain viittauksella E-numeroon. ”sisältää fenyylialaniinin lähteen” – ilmoitetaan merkinnässä, kun aspartaami/ aspartaamiasulfaamisuola on ilmoitettu yksilöllisellä nimellä ainesosaluettelossa.
2.4 Elintarvikkeet, joihin on lisätty yli 10 prosenttia asetuksen (EY) N:o 1333/2008 mukaisesti sallittuja polyoleja.	”liiallisella käytöllä voi olla laksatiivisia vaikutuksia”.
3. Glysyyriinihappoa tai sen ammoniumsuolaa sisältävät elintarvikkeet	
3.1 Makeiset tai juomat, jotka sisältävät glysyyriinihappoa tai sen ammoniumsuolaa, koska niihin on lisätty tätä(näitä) ainetta(aineita) sellaisenaan tai lakritsikasvia <i>Glycyrrhiza glabra</i> siten, että aineiden pitoisuus on 100 mg/kg tai 10 mg/l tai suurempi.	”sisältää lakritsia” on lisättävä välittömästi ainesosaluettelon jälkeen, paitsi jos sana ”lakritsi” mainitaan jo ainesosaluettelossa tai se sisältyy tuotteen nimeen. Jos tuotteessa ei ole ainesosaluettelo, elintarvikkeen nimen yhteydessä on oltava tämä maininta.
3.2 Makeiset, jotka sisältävät glysyyriinihappoa tai sen ammoniumsuolaa, koska niihin on lisätty tätä(näitä) ainetta(aineita) sellaisenaan tai lakritsikasvia <i>Glycyrrhiza glabra</i> siten, että aineiden pitoisuus on 4 g/kg tai suurempi.	”sisältää lakritsia – kohonneesta verenpaineesta kärsivien henkilöiden on vältettävä tuotteen liiallista nauttimista” on lisättävä välittömästi ainesosaluettelon jälkeen. Jos tuotteessa ei ole ainesosaluettelo, elintarvikkeen nimen yhteydessä on oltava tämä maininta.

▼B

ELINTARVIKKEIDEN TYYPPI TAI RYHMÄ	TIEDOT
3.3 Juomat, jotka sisältävät glysyrrit-siinihappoa tai sen ammoniumsuo-laa, koska niihin on lisätty tä-tä(näitä) ainetta(aineita) sellaise-naan tai lakritsisikasvia <i>Glycyrrhiza glabra</i> siten, että niiden pitoisuus on 50 mg/l tai suurempi, tai 300 mg/l tai suurempi, kun on kyse juomista, jotka sisältävät yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia ⁽¹⁾ .	”sisältää lakritsia – kohonneesta veren-paineesta kärsivien henkilöiden on väl-tettävä tuotteen liiallista nauttimista” on lisättävä välittömästi ainesosaluette-lon jälkeen. Jos tuotteessa ei ole aine-sosaluetteloa, elintarvikkeen nimen yh-teydessä on oltava tämä maininta.

4. Juomat, joiden kofeiinipitoisuus on korkea, tai elintarvikkeet, joihin on lisätty kofeiinia

4.1 Juomat lukuun ottamatta kahvi- tai teepohjaisia tai kahvi- tai teeuut-teesta valmistettuja juomia, joiden elintarvikenimeen sisältyy sana ”kahvi” tai ”tee” ja jotka — on tarkoitettu nautittavaksi sel-laisenaan ja jotka sisältävät mistä tahansa lähteestä peräisin olevaa kofeiinia yli 150 mg/l, tai — ovat tiivistettyjä tai kuivattuja ja sisältävät ennalleen palautet-tuina mistä tahansa lähteestä peräisin olevaa kofeiinia yli 150 mg/l.	”Korkea kofeiinipitoisuus”. ”Ei suosi-tella lapsille eikä raskaana oleville tai imettäville” samaan nähtävissä olevaan kenttään kuin juoman nimi, ja tämän maininnan jälkeen on merkittävä sulkeisiin ja tämän asetuksen 13 artiklan 1 kohdassa säädetyin ehdoin juoman kofeiinipitoisuus milligrammoina 100:aa millilitraa kohti.
4.2 Muut kuin juomat, joihin kofeiinia on lisätty fysiologisessa tarkoituk-sessa.	”Sisältää kofeiinia. Ei suositella lapsille eikä raskaana oleville” samaan nähtä-vissä olevaan kenttään kuin elintarvik-keen nimi, ja tämän maininnan jälkeen on merkittävä sulkeisiin ja tämän ase-tuksen 13 artiklan 1 kohdassa sää-detyllä tavalla kofeiinipitoisuus millig-rammoina 100:aa millilitraa kohti. Ravintolisissä kofeiinipitoisuus on ilmais-tava pakkausmerkinnässä suositeltavaa päivittäisannosta kohden.

5. Elintarvikkeet, joihin on lisätty kasvisteroleita, kasvisteroliestereitä, kasvistanoleita tai kasvistanoliestereitä

5.1 Elintarvikkeet tai elintarvikkeiden ainesosat, joihin on lisätty kasvis-teroleita, kasvisteroliestereitä, kasvistanoleita tai kasvistanoliesterei-tä.	1) ”lisätty kasvisteroleita” tai ”lisätty kasvistanoleita” samassa nähtävissä olevassa kentässä elintarvikkeen nimen kanssa; 2) lisättyjen kasvisterolien, kasvistero-liesterien, kasvistanolien tai kasvis-tanoliesterien määrä (vapaiden kasvisterolien/kasvistanolien määrä prosentteina tai grammoina 100 grammassa tai 100 millilitrassa elintarviketta) on ilmoitettava aine-sosaluettelossa; ► M2 3) maininta, jonka mukaan elintarvike ei ole tarkoitettu ihmisille, joiden ei ole tarpeen seurata verensä kolesterolitasa; ◀
---	--

▼B

ELINTARVIKKEIDEN TYYPPI TAI RYHMÄ	TIEDOT
	<p>4) maininta, jonka mukaan kolesterolitasoa alentavaa lääkitystä käyttävien potilaiden olisi käytettävä tuotetta vain lääkärin valvonnassa;</p> <p>5) näkyvä maininta siitä, ettei elintarvike välttämättä ravitsemuksellisesti sovellu raskaana oleville ja imettäville naisille tai alle viisivuotiaille lapsille;</p> <p>6) suositus elintarvikkeen käyttämiseksi osana tasapainoista ja monipuolista ruokavaliota, jonka yhteydessä nautitaan säännöllisesti hedelmiä ja vihanneksia karotenoiditason ylläpitämiseksi;</p> <p>7) samassa nähtävissä olevassa kentässä kuin 3 kohdan mukainen maininta on ilmoitettava, ettei lisätyjä kasvisteroleita tai kasvistanoleita pitäisi nauttia enemmän kuin 3 grammaa päivässä;</p> <p>8) kyseisen elintarvikkeen tai elintarvikeainesosan annoksen määritelmä (mieluiten grammoina tai millilitroina) sekä kunkin annoksen sisältämä kasvisteroli- tai kasvistanolimäärä.</p>

6. Pakastettu liha, pakastetut raakalihavalmisteet ja pakastetut jalostamattomat kalastustuotteet

6.1 Pakastettu liha, pakastetut raakalihavalmisteet ja pakastetut jalostamattomat kalastustuotteet.	pakastamispäivämäärä tai ensimmäisen pakastamisen päivämäärä, jos tuote on pakastettu useammin kuin kerran liitteessä X olevan 3 kohdan mukaisesti.
---	---

(¹) Määrä koskee tuotteita, jotka on tarkoitettu sellaisenaan nautittavaksi tai valmistettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

▼B*LIITE IV***x-KORKEUDEN MÄÄRITELMÄ**

x-KORKEUS

Selitykset

1	Yläpidennyksen linja
2	Versaalilinja
3	Genemalinja
4	Peruslinja
5	Alapidennyksen linja
6	x-korkeus
7	Kirjasinkoko

LIITE V

ELINTARVIKKEET, JOTKA ON VAPAUTETTU PAKOLLISTA RAVINTOARVOILMOITUSTA KOSKEVASTA VAATIMUKSESTA

1. Jalostamattomat tuotteet, jotka koostuvat yhdestä ainoasta ainesosasta tai ainesosien ryhmästä;
2. Jalostetut tuotteet, jotka on jalostettu ainoastaan kypsytämällä ja jotka koostuvat yhdestä ainoasta ainesosasta tai ainesosien ryhmästä;
3. Juomavedet, myös sellaiset, joihin ei ole lisätty muita ainesosia kuin hiilidioksidia ja/tai aromeja;
4. Yrtti, mauste tai niiden sekoitukset;
5. Suola ja ruokasuolavalmisteet;
6. Pöytämakeuttajat;
7. Kahviuutteista ja sikuriuutteista 22 päivänä helmikuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/4/EY ⁽¹⁾ soveltamisalaan kuuluvat tuotteet, kokonaiset tai jauhetut kahvipavut sekä kokonaiset tai jauhetut kofeiinittomat kahvipavut;
8. Yrtti- ja hedelmäuutejuomat, tee, kofeiiniton tee, pikatee tai liukoinen tee tai teeuute, kofeiiniton pikatee tai liukoinen tee tai teeuute, jotka eivät sisällä muita lisättyjä ainesosia kuin aromeja, jotka eivät muuta teen ravintoarvoa;
9. Käymisen avulla valmistetut etikät ja etikankorvikkeet, myös sellaiset, joihin ei ole lisätty muita ainesosia kuin aromeja;
10. Aromit;
11. Elintarvikelisiäaineet;
12. Valmistuksen apuaineet;
13. Elintarvike-entsyymit;
14. Liivate;
15. Hillon hyytelöimiseen käytettävät aineet (muut kuin lisäaineet);
16. Hiiva;
17. Purukumit;
18. Sellaisiin pakkauksiin tai astioihin pakatut elintarvikkeet, joissa suurimman pinnan pinta-ala on pienempi kuin 25 cm²;
19. Elintarvikkeet, käsityönä valmistetut elintarvikkeet mukaan lukien, joita pieniä tuotemääriä tuottava valmistaja toimittaa suoraan loppukuluttajalle tai paikallisille vähittäisliikkeille, jotka toimittavat tuotteet suoraan loppukuluttajalle.

⁽¹⁾ EYVL L 66, 13.3.1999, s. 26.

LIITE VI

ELINTARVIKKEEN NIMI JA SITÄ TÄYDENTÄVÄT ERITYISET TIEDOT

A OSA — ELINTARVIKKEEN NIMEÄ TÄYDENTÄVÄT PAKOLLISET TIEDOT

1. Elintarvikkeen nimen on sisällettävä tai siihen on oltava liitettyinä tarkat tiedot elintarvikkeen ominaisuuksista, kuten fysikaalisesta olomuodosta tai suoritetuista erityiskäsittelyistä (esimerkiksi jauhettu, uudelleen pakastettu, kylmäkuivattu, pakastettu, säilötty, savustettu), jos tällaisen tiedon poisjättäminen saattaisi johtaa ostajaa harhaan.
2. Elintarvikkeissa, jotka on pakastettu ennen myyntiä ja jotka myydään sulatettuina, elintarvikkeen nimeen on liitettävä maininta ”sulatettu”.

Tätä vaatimusta ei sovelleta seuraaviin:

- a) lopullisessa tuotteessa olevat ainesosat;
- b) elintarvikkeet, joiden pakastaminen on teknisesti välttämätön tuotantoprosessin vaihe;
- c) elintarvikkeet, joiden sulattamisella ei ole kielteistä vaikutusta elintarvikkeen turvallisuuteen tai laatuun.

Tämä alakohta ei rajoita 1 kohdan soveltamista.

3. Ionisoivalla säteilyllä käsiteltyihin elintarvikkeisiin on liitettävä toinen seuraavista merkinnöistä:

”säteilytetty” tai ”käsitelty ionisoivalla säteilyllä” sekä muut ionisoivalla säteilyllä käsitellyjä elintarvikkeita ja elintarvikkeiden ainesosia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 22 päivänä helmikuuta 1999 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/2/EY ⁽¹⁾ mainitut merkinnät.

4. Elintarvikkeissa, joissa kuluttajien odottama normaalisti käytetty tai luonnostaan oleva ainesosa on korvattu jollakin muulla ainesosalla, merkinnässä on oltava (ainesosaluettelon lisäksi) selkeä maininta ainesosasta, jota korvaamiseen on käytetty osittain tai kokonaan:

- a) lähellä tuotteen nimeä; ja
- b) sellaisella kirjasinkoolla, jonka x-korkeus on vähintään 75 prosenttia tuotteen nimen x-korkeudesta ja joka ei ole pienempi kuin tämän asetuksen 13 artiklan 2 kohdassa vaadittu vähimmäiskirjasinkoko.

5. Jos lihavalmisteet, raakalihavalmisteet ja kalastustuotteet sisältävät lisättyjä proteiineja sellaisenaan, mukaan lukien hydroloidut proteiinit, jotka ovat peräisin eri eläinlajeista, elintarvikkeen nimessä on ilmoitettava näiden proteiinien esiintyminen ja niiden alkuperä.

6. Kun on kyse leikkeen, paistin, viipaleen, annoksen tai ruhon muodossa olevasta lihavalmisteesta ja raakalihavalmisteesta, elintarvikkeen nimessä on ilmoitettava lisätty vesi, jos lisätyn veden määrä valmiissa tuotteessa ylittää 5 painoprosenttia. Samoja sääntöjä sovelletaan palan, viipaleen, annoksen tai fileen muodossa oleviin kalastustuotteisiin ja kalastustuotteista saattuihin raakavalmisteisiin tai kokonaisiin kalastustuotteisiin.

⁽¹⁾ EYVL L 66, 13.3.1999, s. 16.

▼B

7. Lihavalmisteisiin, raakalihavalmisteisiin ja kalastustuotteisiin, joista saattaa saada käsityksen, että ne on valmistettu kokonaisesta lihan- tai kalanpalasta, mutta jotka tosiasiaassa koostuvat muilla ainesosilla, kuten elintarvikelisiä-aineilla ja elintarvike-entsyymeillä tai muilla keinoin toisiinsa yhdistetyistä erilaisista paloista, on liitettävä seuraava merkintä:

bulgariaksi: ”формовано месо ja формована риба”;

▼C1

espanjaksi: ”elaborado a partir de piezas de carne” ja ”elaborado a partir de piezas de pescado”;

▼B

tšekiksi: ”zformované maso” ja ”zformované rybí maso”;

tanskaksi: ”Sammensat af stykker af kød” ja ”Sammensat af stykker af fisk”;

saksaksi: ”aus Fleischstücken zusammengefügt” ja ”aus Fischstücken zusammengefügt”;

viroksi: ”liidetud liha” ja ”liidetud kala”;

kreikaksi: ”μορφοποιημένο κρέας” ja ”μορφοποιημένο ψάρι”;

englanniksi: ”formed meat” ja ”formed fish”;

ranskaksi: ”viande reconstituée” ja ”poisson reconstitué”;

iiriksi: ”píosai feola ceangailte” ja ”píosai éisc ceangailte”;

italiaksi: ”carne ricomposta” ja ”pesce ricomposto”;

latviaksi: ”formēta gaļa” ja ”formēta zivs”;

liettuaksi: ”sudarytas (-a) iš mėsos gabalų” ja ”sudarytas (-a) iš žuvis gabalų”;

unkariksi: ”darabokból újraformázott hús” ja ”darabokból újraformázott hal”;

maltaksi: ”laħam rikostitwit” ja ”ħut rikostitwit”;

hollanniksi: ”samengesteld uit stukjes vlees” ja ”samengesteld uit stukjes vis”;

puolaksi: ”z połączonych kawałków mięsa” ja ”z połączonych kawałków ryby”;

portugaliksi: ”carne reconstituída” ja ”peixe reconstituído”;

romaniaksi: ”carne formată” ja ”carne de pește formată”;

▼C1

slovakiksi: ”zo spájaných kuskov mäsa” ja ”zo spájaných kuskov ryby”;

▼B

sloveeniksi: ”sestavljeno, iz koščkov oblikovano meso” ja ”sestavljene, iz koščkov oblikovane ribe”;

suomeksi: ”paloista yhdistetty liha” ja ”paloista yhdistetty kala”;

ruotsiksi: ”sammanfogade bitar av kött” ja ”sammanfogade bitar av fisk”.

▼B**B OSA — ”JAUHELIHA”-NIMITYSTÄ KOSKEVAT
ERITYISVAATIMUKSET**

1. Päivittäisen keskiarvon perusteella valvottavat koostumusvaatimukset:

	Rasva-pitoisuus	Kollageeni/liha-proteiinisuhde ⁽¹⁾
— vähärasvainen jauheliha	≤ 7 %	≤ 12 %
— naudan jauheliha	≤ 20 %	≤ 15 %
— sianlihaa sisältävä jauheliha	≤ 30 %	≤ 18 %
— muiden eläinlajien jauheliha	≤ 25 %	≤ 15 %

(1) Kollageeni/liha-proteiinisuhde ilmaistaan sidekudoksen prosenttiosuutena lihaproteiininista. Kollageenipitoisuus tarkoittaa hydroksiproliinipitoisuutta kerrottuna kahdeksalla.

2. Asetuksen (EY) N:o 853/2004 liitteessä III olevan V jakson IV luvussa säädettyjen vaatimusten lisäksi, pakkausmerkinnässä on lisäksi oltava seuraavat maininnat:
- ”rasvapitoisuus alle ...”,
 - ”Kollageeni/liha-proteiinisuhde alle ...”.
3. Jäsenvaltiot voivat sallia sellaisen jauhelihan, joka ei täytä tässä osassa olevan 1 kohdan mukaisia koostumusvaatimuksia, saattamisen kansallisille markkinoilleen, jos jauheliha varustetaan kansallisella merkinnällä, joka ei ole sekoitettavissa asetuksen (EY) N:o 853/2004 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin merkintöihin.

**C OSA — MAKKAROIHIN KÄYTETTÄVÄT SUOLET -NIMITYSTÄ
KOSKEVAT ERITYISVAATIMUKSET**

Jos makkarankuori ei ole syötävä, siitä on ilmoitettava.

LIITE VII

AINESOSIEN ILMOITTAMINEN JA MERKITSEMINEN

A OSA — ERITYISET SÄÄNNÖKSET AINESOSIEN ILMOITTAMISESTA PAINON MUKAAN ALENEVASSA JÄRJESTYKSESSÄ

Ainesosien ryhmä	Painon mukaista ilmoittamista koskevat säännökset
1. Lisätty vesi ja haihtuvat ainesosat	Ilmoitetaan niiden valmiissa tuotteessa olevien painosuusosien mukaisessa järjestyksessä. Elintarvikkeeseen ainesosana lisätyn veden määrä määritetään vähentämällä valmiin tuotteen kokonaismäärästä muiden käytettyjen ainesosien kokonaismäärä. Veden määrää ei tarvitse ilmoittaa, jos se ei valmiissa tuotteessa ylitä 5:tä painoprosenttia. Tätä poikkeusta ei sovelleta lihaan, raakalihavalmisteisiin, jalostamattomiin kalastustuotteisiin ja jalostamattomiin simpukoihin.
2. Tiivisteinä tai kuivattuina lisätyt ainesosat, jotka ennastetaan valmistuksen yhteydessä	Voidaan ilmoittaa niiden tiivistämistä tai kuivausta edeltäneen painon mukaisessa järjestyksessä.
3. Tiivisteinä tai kuivattuina lisätyt ainesosat, jotka on tarkoitettu ennastaa vettä lisäämällä	Voidaan ilmoittaa niiden ennastetussa tuotteessa olevien osuuksien mukaisessa järjestyksessä, jos ainesosaluetteloon liitetään jokin asiaankuuluva ilmaisu, kuten ”ennastetun tuotteen ainesosat” tai ”käyttövalmiin tuotteen ainesosat”.
4. Sekoituksena elintarvikkeen ainesosana käytetyt hedelmät, vihannekset tai sienet, joista minkään osuus ei ole painona laskettuna muita merkittävämpi ja joita voidaan sekoittaa vaihtelevassa määrin	Voidaan merkitä ainesosaluetteloon yhteisnimikkeellä ”hedelmiä”, ”vihanneksia” tai ”sieniä”, jota seuraa ilmaisu ”vaihtelevina osuuksina”, joita välittömästi seuraa käytettyjen hedelmä-, vihannes- tai sienilajien luettelo. Tässä tapauksessa sekoitus on mainittava ainesosaluettelossa 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti elintarvikkeeseen olevien hedelmä-, vihannes- tai sienilajien kokonaispainon perusteella.
5. Mauste- ja yrttisekoitukset, joissa minkään mausteen tai yrtin painosuus ei ole selvästi hallitseva	Voidaan ilmoittaa eri järjestyksessä, jos ainesosaluetteloon liitetään jokin asiaankuuluva ilmaisu kuten ”vaihtelevassa suhteessa”.
6. Ainesosat, joiden osuus on alle 2 prosenttia valmiista tuotteesta	Voidaan luetella eri järjestyksessä muiden ainesosien jälkeen.

▼B

Ainesosien ryhmä	Painon mukaista ilmoittamista koskevat säännökset
7. Ainesosat, jotka ovat samankaltaisia tai keskenään vaihtoehtoisia ja joita voidaan todennäköisesti käyttää elintarvikkeen valmistuksessa muuttamatta elintarvikkeen koostumusta, luonnetta tai oletettua arvoa ja jos niiden osuus on alle 2 prosenttia valmiista tuotteesta	Voidaan merkitä ainesosaluetteloon käyttämällä ilmaisu ”sisältää ... ja/tai ...”, jos lopullinen tuote sisältää ainakin yhtä enintään kahdesta ainesosasta. Tätä määräystä ei sovelleta elintarvikelisiä aineisiin eikä tässä liitteessä olevassa C osassa lueteltuihin ainesosiin eikä liitteessä II lueteltuihin allergioita tai intoleransseja aiheuttaviin aineisiin tai tuotteisiin.
8. Kasvialkuperää olevat puhdistetut öljyt	Voidaan merkitä ainesosaluetteloon yhteisnimikkeellä ”kasviöljyt”, jota välittömästi seuraa erityistä kasvialkuperää koskeva luettelo, jota voi seurata ilmaisu ”vaihtelevina osuuksina”. Jos käytetään yhteisnimikettä, kasviöljyt on mainittava ainesosaluettelossa 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti elintarvikkeessa olevan kasviöljyn kokonaispainon perusteella. Jos öljy on kovetettu, öljyn nimeen on liitettävä tapauksen mukaan ilmaisu ”kokonaan kovetettu” tai ”osittain kovetettu”.
9. Kasvialkuperää olevat puhdistetut rasvat	Voidaan merkitä ainesosaluetteloon yhteisnimikkeellä ”kasvirasvat”, jota välittömästi seuraa erityistä kasvialkuperää koskeva luettelo, jota voi seurata ilmaisu ”vaihtelevina osuuksina”. Jos käytetään yhteisnimikettä, kasvirasvat on mainittava ainesosaluettelossa 18 artiklan 1 kohdan mukaisesti elintarvikkeessa olevan kasvirasvan kokonaispainon perusteella. Jos rasva on kovetettu, rasvan nimeen on liitettävä tapauksen mukaan ilmaisu ”kokonaan kovetettu” tai ”osittain kovetettu”.

B OSA — TIETTYJEN AINESOSIEN ILMOITTAMINEN RYHMÄNIMELLÄ YKSILÖLLISEN NIMEN ASEMESTA

Rajoittamatta 21 artiklan soveltamista ainesosat, jotka kuuluvat johonkin jäljempänä mainittuun elintarvikkeiden ryhmään ja jotka ovat jonkin toisen elintarvikkeen osa, saadaan ilmoittaa käyttäen kyseistä ryhmänimeä yksilöllisen nimen asemesta.

Elintarvikeryhmän määritelmä	Kuvaus
1. Eläinalkuperää olevat puhdistetut öljyt	”Öljy”, täydennettynä joko etuliitteellä ”eläin-” taikka viittauksella öljyn erityiseen eläinalkuperään. Jos öljy on kovetettu, öljyn nimeen on liitettävä tapauksen mukaan ilmaisu ”kokonaan kovetettu” tai ”osittain kovetettu”.

▼B

Elintarvikeryhmän määritelmä	Kuvaus
2. Eläinalkuperää olevat puhdistetut rasvat	”Rasva”, täydennettynä joko etuliitteellä ”eläin-” taikka viittauksella rasvan erityiseen eläinalkuperään. Jos rasva on kovetettu, rasvan nimeen on liitettävä tapauksen mukaan ilmaisu ”kokonaan kovetettu” tai ”osittain kovetettu”.
3. Jauhoseokset, kahdesta tai useammasta viljalajista saadut	”Jauho”, täydennettynä luettelolla seokseen käytetyistä viljoista painon mukaan alenevassa järjestyksessä.
4. Tärkkelykset ja fysikaalisesti tai entsyymaattisesti muunnetut tärkkelykset	”Tärkkelys”
5. Kaikki kalalajit toisen elintarvikkeen ainesosana, jos elintarvikkeen nimessä tai elintarviketta esille pantaessa ei viitata tiettyyn kalalajiin	”Kala”
6. Kaikki juustolaadut tai niiden seokset toisen elintarvikkeen ainesosana, jos elintarvikkeen nimessä tai elintarviketta esille pantaessa ei viitata tiettyyn juustolaatuun	”Juusto”
7. Kaikki mausteet, joiden osuus elintarvikkeessa on enintään 2 painoprosenttia	”Mauste(et)” tai ”mausteseos”
8. Kaikki yrtit ja yrttien osat, joiden osuus elintarvikkeessa on enintään 2 painoprosenttia	”Yrtti (yrtit)” tai ”yrttiseos”
9. Kaikki purukumin perusmassan valmistuksessa käytetyt ”kumi” -valmisteet	”Perusmassa”
10. Kaikki hienonnetut paistetut viljavalmisteet	”Korppujauho”
11. Kaikki sakkaroosiryhmät	”Sokeri”
12. Vedetön dekstroosi ja dekstroosimonohydraatti	”Dekstroosi”
13. Glukoosisiirappi ja kuivattu glukoosisiirappi	”Glukoosisiirappi”
14. Kaikki maitoproteiinit (kaseiinit, kaseinaatit ja heraproteiinit) ja niiden sekoitukset	”Maitoproteiinit”
15. Puristettu, erotettu tai puhdistettu kaakaovoi	”Kaakaovoi”
16. Kaikki viinityypit, jotka kuuluvat asetuksen (EY) N:o 1234/2007 ⁽¹⁾ liitteen XI b soveltamisalaan	”Viini”

▼B

Elintarvikeryhmän määritelmä			Kuvaus
17. Nisäkä- ja lintulajien luustolihakset ⁽²⁾ , jotka on tunnistettu ihmisravinnoksi soveltuviksi, sekä niihin luonnostaan sisältyvät tai liittyvät kudokset, joissa rasvan ja sidekudosten kokonaispitoisuudet eivät saa ylittää jäljempänä esitettyjä arvoja silloin kun liha on jonkin toisen elintarvikkeen ainesosa. Rasvan ja sidekudosten enimmäismäärät ainesosille, joista käytetään nimitystä ”... liha”			... ”... liha” sekä eläinlaji (eläinlajit) ⁽³⁾ , josta (joista) liha on peräisin.
Laji	Rasvapitoisuus	Kollageeni/lihaproteiini-suhde ⁽¹⁾	
— Nisäkkäät (kaniineja ja sikoja lukuun ottamatta) ja lajisekoitukset, joissa nisäkkäiden osuus on vallitseva	25 %	25 %	
— Siat	30 %	25 %	
— Linnut ja kaniinit	15 %	10 %	
<p>⁽¹⁾ Kollageeni/lihaproteiini-suhde ilmaistaan sidekudoksen prosentiosuutena lihaproteiinista. Kollageenipitoisuus tarkoittaa hydrok-siproliinipitoisuutta kerrottuna kahdeksalla.</p> <p>Kun nämä enimmäismäärät ylittyvät ja kun kaikki muut ”lihan” määritelmän edellytykset täyttyvät, lihapitoisuutta on tarkistettava vastaavasti alaspäin ja ainesosaluettelossa on nimityksen ”... liha” lisäksi mainittava rasvan ja/tai sidekudosten esiintyminen.</p> <p>Tämän määritelmän ulkopuolelle jäävät ne tuotteet, jotka kuuluvat ”mekaanisesti erotetulle lihalle” vahvistetun määritelmän piiriin.</p>			
18. Kaikki tuotteet, jotka kuuluvat ”mekaanisesti erotetulle lihalle” vahvistetun määritelmän piiriin.			”mekaanisesti erotettu liha” sekä eläinlaji (eläinlajit) ⁽³⁾ , josta (joista) liha on peräisin.
<p>⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 1234/2007, annettu 22 päivänä lokakuuta 2007, maatalouden yhteisestä markkinajärjestelystä ja tiettyjä maataloustuotteita koskevista erityissäännöksistä (yhteisiä markkinajärjestelyjä koskeva asetus) (EUVL L 299, 16.11.2007, s. 1).</p> <p>⁽²⁾ Pallea ja puremalihakset kuuluvat luustolihaksiin, kun taas sydän, kieli, pään lihakset (muut kuin puremalihakset), etupolven, kinnernivelen ja hännän lihakset eivät sisälly niihin.</p> <p>⁽³⁾ Englanninkielisissä merkinnöissä tämä nimitys voidaan korvata kyseisestä eläinlajista käytetyllä ainesosan yleisnimityksellä.</p>			

▼B

C OSA — TIETTYJEN AINESOSIEN ILMOITTAMINEN RYHMÄNIMELLÄ JA SIIHEN LIITETYLLÄ YKSILÖLLISELLÄ NIMELLÄ TAI E-NUMEROLLA

Rajoittamatta 21 artiklan soveltamista muut kuin 20 artiklan b alakohdassa eritellyt elintarvikelisiä aineet ja -entsyymit, jotka kuuluvat johonkin tässä osassa mainittuun ryhmään, on ilmoitettava kyseisellä ryhmänimellä ja siihen liitetyllä yksilöllisellä nimellä tai tarvittaessa E-numerolla. Jos ainesosa kuuluu useampaan ryhmään, on ilmoitettava se ryhmä, joka vastaa ainesosan ensisijaista tehtävää kyseisen elintarvikkeen osalta.

Happo	Vaahdotusaine
Happamuudensäästöaine	Hyytelöimisaine
Paakkuuntumisenestoaine	Pintakäsittelyaine
Vaahdonestoaine	Kosteudensäilyttäjä
Hapettumisenestoaine	Muunnettu tärkkelys ⁽²⁾
Täyteaine	Säilöntäaine
Väri	Ponneaine
Emulgointiaine	Nostatusaine
Sulatusuola ⁽¹⁾	Kompleksinmuodostaja
Kiinteyttämisaine	Stabilointiaine
Arominvahvenne	Makeutusaine
Jauhonparanne	Sakeuttamisaine

⁽¹⁾ Vain sulatejuustoihin ja niihin perustuviin valmisteisiin.

⁽²⁾ Yksilöllisen nimen tai E-numeron ilmoittaminen ei ole pakollista.

D OSA — AROMIEN MERKITSEMINEN AINESOSALUETTELOON

1. Aromit on merkittävä joko termillä

— ”aromi(t)” tai aromin tarkemmalla nimellä tai sen kuvauksella, jos aromi-aines sisältää asetuksen (EY) N:o 1334/2008 3 artiklan 2 kohdan b, c, d, e, f, g ja h alakohdassa määriteltyjä aromeja,

— ”savuaromi(t)” tai ”elintarvikkeesta (elintarvikkeista) tai elintarvikeryhmästä tai raaka-aineesta (raaka-aineista)” valmistettu (valmistetut) ”savuaromi(t)” (esimerkiksi pyökistä valmistettu savuaromi), jos aromiaines sisältää asetuksen (EY) N:o 1334/2008 3 artiklan 2 kohdan f alakohdassa määriteltyjä aromeja ja luovuttaa elintarvikkeeseen savun maun.

2. Asetuksen (EY) N:o 1334/2008 14 artiklan säännöksiä on noudatettava käytettäessä termiä ”luontainen” aromien kuvauksessa.

3. Elintarvikkeen tuotannossa tai valmistuksessa aromina käytetty kiniini ja/tai kofeiini on merkittävä ainesosaluetteloon omalla nimellään välittömästi sanan ”aromi(t)” jälkeen.

E OSA — KOOSTETTUIJEN AINESOSIEN ILMOITTAMINEN

1. Koostettu ainesosa voidaan ilmoittaa lakisäateisellä tai käyttöön vakiintuneella nimityksellään kokonaispainon edellyttämällä paikalla ainesosaluettelossa siten, että ainesosaa välittömästi seuraa luettelo sen ainesosista.

2. Rajoittamatta 21 artiklan soveltamista, koostettujen ainesosien ainesosaluettelo ei ole pakollinen:

▼B

- a) jos koostetun ainesosan koostumus on määritelty voimassa olevissa unionin säännöksissä ja jos koostetun ainesosan osuus on alle 2 prosenttia valmiista tuotteesta; tätä säännöstä ei kuitenkaan sovelleta elintarvikelisiä aineisiin, jollei 20 artiklan a–d alakohdasta muuta johdu;
- b) koostettujen ainesosien osalta, jotka koostuvat mauste- ja/tai yrttisekoituksista, jos osuus on pienempi kuin 2 prosenttia lopullisesta tuotteesta, lukuun ottamatta elintarvikelisiä aineita, jollei 20 artiklan a–d alakohdasta muuta johdu; tai
- c) jos koostettu ainesosa on elintarvike, jonka osalta ei unionin säännöksissä vaadita ainesosaluetteloa.

LIITE VIII

AINESOSIEN MÄÄRÄN ILMOITTAMINEN

1. Määrän ilmoittaminen ei ole pakollista,
 - a) jos kyseessä on ainesosa tai ainesosien ryhmä,
 - i) jonka valutettu nettopaino ilmoitetaan liitteessä IX olevan 5 kohdan mukaisesti;
 - ii) jonka määrän ilmoittaminen merkinnöissä on jo pakollista unionin säännösten mukaisesti;
 - iii) jota käytetään pieninä määrinä aromina; tai
 - iv) joka on elintarvikkeen nimessä mutta joka ei vaikuta kuluttajan valintaan siinä jäsenvaltiossa, jossa tuotetta pidetään kaupan, koska sen määrän vaihtelu ei ole olennainen elintarvikkeen määrittämiseksi tai sen erottamiseksi samanlaisista elintarvikkeista;
 - b) jos erityisissä unionin säännöksissä määritellään tarkasti ainesosan tai ainesosien ryhmän määrä ilman, että siitä on ilmoitettava merkinnöissä; tai
 - c) jos on kyse liitteessä VII olevan A osan 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuista tapauksista.
2. Edellä olevan 22 artiklan 1 kohdan a ja b alakohtaa ei sovelleta
 - a) sellaisiin ainesosiin tai ainesosien ryhmiin, joita koskee maininta ”sisältää makeutusainetta/-aineita” tai maininta ”sisältää sokeria/sokereita ja makeutusainetta/ -aineita”, jos kyseinen maininta ilmoitetaan elintarvikkeen nimen yhteydessä liitteen III mukaisesti; tai
 - b) lisätyihin vitamiineihin ja kivennäisaineisiin, jos kyseinen aine ilmoitetaan ravintoarvoilmoituksessa.
3. Ainesosan tai ainesosien ryhmän määrä
 - a) on ilmoitettava prosentteina, ja ilmoitetun määrän on vastattava ainesosan tai ainesosien määrää sen/niiden käytön hetkellä; ja
 - b) on oltava nähtävissä joko elintarvikkeen nimessä tai sen välittömässä läheisyydessä taikka ainesosaluettelossa sen ainesosan tai ainesosien ryhmän yhteydessä, johon kyseinen merkintä liittyy.
4. Edellä olevasta 3 kohdasta poiketen
 - a) jos elintarvikkeista on poistettu vettä lämpö- tai muulla käsittelyllä, määrä on ilmoitettava prosentteina ja sen on vastattava käytetyn ainesosan tai käytettyjen ainesosien määrää valmiissa tuotteessa, paitsi jos kyseinen määrä tai merkinnöissä ilmoitettu kaikkien ainesosien kokonaismäärä ylittää 100 prosenttia, jolloin prosenttimäärän sijasta ilmoitetaan se ainesosan tai ainesosien painomäärä, joka on käytetty 100 grammaan valmistettuun tuotteeseen;
 - b) haihtuvien ainesosien määrä on ilmoitettava niiden valmiissa tuotteessa olevien paino-osuuksien perusteella;
 - c) tiivisteinä tai kuivattuina lisätyjen, valmistuksen yhteydessä ennastettujen ainesosien määrä voidaan ilmoittaa niiden tiivistämistä tai kuivausta edeltäneen paino-osuuden perusteella;
 - d) jos tiivistetty tai kuivattu elintarvike on tarkoitus ennastaa vettä lisäämällä, ainesosien määrä voidaan ilmoittaa niiden ennastetussa tuotteessa olevien paino-osuuksien perusteella.

LIITE IX

SISÄLLÖN MÄÄRÄN ILMOITTAMINEN

1. Sisällön määrän ilmoittaminen ei ole pakollista sellaisten elintarvikkeiden osalta,
 - a) joiden tilavuus tai paino pienenee olennaisesti ja jotka myydään kappaleittain tai punnitaan ostajan läsnä ollessa;
 - b) joiden sisällön määrä on vähemmän kuin 5 g tai 5 ml; tämä säännös ei kuitenkaan koske mausteita eikä yrttejä; tai
 - c) jotka tavanomaisesti myydään kappaleittain, jos tuotteiden lukumäärä voidaan pakkausta avaamatta selvästi nähdä ja helposti laskea, tai jos näin ei ole, lukumäärä on merkitty etikettiin.
2. Jos unionin säännökset tai, jos niitä ei ole, kansalliset säännökset edellyttävät tietynlaista sisällön määrää ilmoitettavaksi (esimerkiksi sisällön ohjeellinen määrä, sisällön vähimmäismäärä, sisällön määrä keskimäärin), tarkoitetaan tällä määrällä tässä asetuksessa sisällön määrää.
3. Jos ryhmäpakkaus sisältää kaksi tai useamman saman määrän samaa tuotetta sisältävää yksikköpakkausta, sisällön määrä on merkittävä ilmoittamalla yksikköpakkauksen sisällön määrä sekä yksikköpakkausten lukumäärä. Kyseisten tietojen ilmoittaminen ei ole kuitenkaan pakollista, jos yksikköpakkausten lukumäärä voidaan ryhmäpakkausta avaamatta selvästi nähdä ja helposti laskea ja jos samalla vähintään yksi merkintä yksikköpakkauksen sisällön määrästä on selvästi näkyvissä.
4. Jos ryhmäpakkaus sisältää kaksi tai useampia yksikköpakkauksia, joita ei katsota myyntiyksiköiksi, on sisällön määrä ilmoitettava merkitsemällä sisällön kokonaismäärä sekä yksikköpakkausten lukumäärä.
5. Jos kiinteää elintarviketta pidetään kaupan astiassa olevassa liemessä, on ilmoitettava myös elintarvikkeen valutettu nettopaino. Jos elintarvike on glaseerattu, ilmoitetaan nettopaino ilman glaseerausta.

Tässä kohdassa 'liemellä' tarkoitetaan jäljempänä mainittuja tuotteita sellaisenaan, mahdollisesti seoksina sekä myös jäädytettynä tai pakastettuina, jos liuos on valmisteessa pelkästään välttämättömien perusainesten apuaineena, jolla ei ole ratkaisevaa merkitystä kuluttajan valinnan kannalta: vesi, suolojen vesiliuokset, suolavesi, elintarvikehappojen vesiliuokset, etikka, sokereiden vesiliuokset, muiden makeutusaineiden vesiliuokset, hedelmä- ja vihannesmehut, kun kyse on hedelmistä ja vihanneksista.

LIITE X

**VÄHIMMÄISSÄILYVYYSAIKA, VIIMEINEN KÄYTTÖAJANKOHTA
JA PAKASTUSPÄIVÄ**

1. Vähimmäissäilyvyysaika on ilmoitettava seuraavasti:

- a) Ajankohtaa ennen on oltava joko ilmaisu
- ”parasta ennen ...”, kun ajankohta ilmoitetaan päivän tarkkuudella; tai ilmaisu
 - ”parasta ennen ... loppua”, kun ajankohta ilmoitetaan jollakin muulla tavalla.

b) Edellä a alakohdassa tarkoitettuihin ilmaisuihin on liitettävä

- joko ajankohta sellaisenaan, tai
- viittaus siihen, mihin ajankohta on merkitty.

Edellä tarkoitettuihin tietoihin on tarvittaessa liitettävä säilytysohje, jota noudattamalla tuote säilyy ilmoitetun ajan.

c) Ajankohdassa on ilmoitettava selväkielisesti päivä, kuukausi ja mahdollisesti vuosi tässä järjestyksessä.

Kuitenkin, jos elintarvikkeen

- säilyvyysaika on enintään kolme kuukautta, on päivän ja kuukauden ilmoittaminen riittävä,
- säilyvyysaika on pidempi kuin kolme kuukautta mutta enintään 18 kuukautta, on kuukauden ja vuoden ilmoittaminen riittävä,
- säilyvyysaika on pidempi kuin 18 kuukautta, on vuoden ilmoittaminen riittävä.

d) Jollei muunlaiseen päivämäärän merkitsemiseen velvoittavista unionin säännöksistä muuta johdu, seuraavien elintarvikkeiden osalta vähimmäissäilyvyysajan ilmoittaminen ei ole pakollista:

- tuoreet hedelmät ja vihannekset, joita ei ole kuorittu, paloiteltu tai muutoin vastaavalla tavalla käsitelty, mukaan lukien peruna; tätä poikkeusta ei sovelleta itäviin siemeniin eikä vastaaviin tuotteisiin kuten palkokasvien ituihin,
- viinit, liköörit, kuohuviinit, maustetut viinit ja vastaavat tuotteet, jotka on valmistettu muista hedelmistä kuin viinirypäleistä, sekä CN-koodiin 2206 00 kuuluvat viinirypäleistä tai käymättömästä rypälemehusta valmistetut juomat,
- juomat, jotka sisältävät alkoholia vähintään 10 tilavuusprosenttia;
- leipomo- ja konditoriatuotteet, jotka tavanomaisesti nautitaan 24 tunnin kuluessa valmistuksesta,
- etikka,
- keittosuola,
- kiinteä sokeri,

▼B

- makeiset, jotka sisältävät lähes yksinomaan maustettuja ja/tai värjättyjä sokereita,
 - purukumit ja vastaavat puruvalmisteet.
2. Viimeinen käyttöajankohta on ilmoitettava seuraavasti:
- a) Sen edessä on oltava sanat ”viimeinen käyttöajankohta ...”.
 - b) Edellä a alakohdassa olevien sanojen jälkeen on esitettävä:
 - joko ajankohta sellaisenaan, tai
 - viittaus siihen, mihin ajankohta on merkitty.Kyseisten tietojen yhteydessä on esitettävä noudatettavat säilytysohjeet.
 - c) Ajankohdassa on ilmoitettava selväkielisesti päivä, kuukausi ja mahdollisesti vuosi tässä järjestyksessä.
 - d) Viimeinen käyttöajankohta on ilmoitettava jokaisessa valmiiksi pakatussa annoksessa.
3. Liitteessä III olevassa 6 kohdassa tarkoitettu pakastuspäivä tai ensimmäisen pakastuksen päivämäärä on ilmoitettava seuraavasti:
- a) Sen edessä on oltava sanat ”Pakastettu ...”.
 - b) Edellä a alakohdassa tarkoitettuihin ilmaisuihin on liitettävä
 - kyseinen päivämäärä, tai
 - viittaus siihen, mihin ajankohta on merkitty.
 - c) Ajankohdassa on ilmoitettava selväkielisesti päivä, kuukausi ja vuosi tässä järjestyksessä.

▼B*LIITE XI***LIHA, JONKA ALKUPERÄMAAN TAI LÄHTÖPAIKAN MERKINTÄ
ON PAKOLLINEN**

CN-koodit (yhdistetty nimikkeistö 2010)	Kuvaus
0203	Sianliha, tuore, jäähdytetty tai jäädytetty
0204	Lampaan- tai vuohenliha, tuore, jäähdytetty tai jäädytetty
Ex 0207	Nimikkeen 0105 siipikarjan liha, tuore, jäähdytetty tai jäädytetty

LIITE XII

ALKOHOLIPITOISUUS

Yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien juomien todellinen alkoholipitoisuus on ilmoitettava enintään yhden desimaalin tarkkuudella. Luvun jälkeen on oltava ilmaisu ”til-%” ja sen edellä voi olla sana ”alkoholi” tai lyhenne ”alk.”.

Alkoholipitoisuus on määritettävä 20 °C:ssa.

Alkoholipitoisuuden ilmoittamisessa tilavuusprosentteina sallitaan jäljempänä olevassa taulukossa luetellut positiiviset ja negatiiviset poikkeamat, jotka on ilmaistava absoluuttisarvoina. Poikkeamia sovelletaan rajoittamatta niiden sallittujen poikkeamien soveltamista, jotka johtuvat alkoholipitoisuuden määrittämisessä käytetystä analyysimenetelmästä.

Juoman kuvaus	Positiivinen tai negatiivinen poikkeama
1. CN-koodiin 2203 00 kuuluvat oluet, joiden alkoholipitoisuus on enintään 5,5 til-%; CN-koodiin 2206 00 kuuluvat rypäleistä valmistetut hiilihapottomat juomat.	0,5 til-%
2. Oluet, joiden alkoholipitoisuus on enemmän kuin 5,5 til-%; CN-koodiin 2206 00 kuuluvat rypäleistä valmistetut helmeilevät juomat; siiderit, päärynästä valmistetut alkoholijuomat, hedelmäviinit ja muut vastaavanlaiset alkoholijuomat, jotka on valmistettu muista hedelmistä kuin rypäleistä ja jotka voivat olla joko puolihelmeileviä tai helmeileviä; sima.	1 til-%
3. Maseoituja hedelmiä tai kasvien osia sisältävät juomat.	1,5 til-%
4. Muut juomat, jotka sisältävät yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia.	0,3 til-%

LIITE XIII

SAANNIN VERTAILUARVOT

A OSA – VITAMIINIEN JA KIVENNÄISAINIEN PÄIVITTÄISEN SAANNIN VERTAILUARVOT (AIKUISET)

1. Vitamiinit ja kivennäisaineet, jotka voidaan ilmoittaa, ja niiden ravintoaineiden vertailuarvot

A-vitamiini (µg)	800	Kloridi (mg)	800
D-vitamiini (µg)	5	Kalsium (mg)	800
E-vitamiini (mg)	12	Fosfori (mg)	700
K-vitamiini (µg)	75	Magnesium (mg)	375
C-vitamiini (mg)	80	Rauta (mg)	14
Tiamiini (mg)	1,1	Sinkki (mg)	10
Riboflaviini (mg)	1,4	Kupari (mg)	1
Niasiini (mg)	16	Mangaani (mg)	2
B6-vitamiini (mg)	1,4	Fluoridi (mg)	3,5
Foolihappo (µg)	200	Seleenin (µg)	55
B12-vitamiini (µg)	2,5	Kromi (µg)	40
Biotiini (µg)	50	Molybdeeni (µg)	50
Pantoteenihappo (mg)	6	Jodi (µg)	150
Kalium (mg)	2 000		

2. Vitamiinien ja kivennäisaineiden merkitsevät määrät

Päätettäessä, mikä on merkitsevä määrä, tulisi yleensä ottaa huomioon:

- 15 prosenttia 1 kohdassa määritellyistä ravintoaineiden vertailuarvoista, jotka saadaan 100 grammasta tai 100 millilitrasta muiden tuotteiden kuin juomien osalta,
- 7,5 prosenttia 1 kohdassa määritellyistä ravintoaineiden vertailuarvoista, jotka saadaan 100 millilitrasta juomien osalta tai
- 15 prosenttia 1 kohdassa määritellyistä ravintoaineiden vertailuarvoista, jos pakkaus sisältää vain yhden annoksen.

B OSA – ENERGIAN JA VALITTUJEN, MUIDEN RAVINTOAINIEN SAANNIN VERTAILUARVOT (AIKUISET)

Energia tai ravintoaine	Saannin vertailuarvo
Energia	8 400 kJ / 2 000 kcal
Rasvan kokonaismäärä	70 g
Tyydyttyneet rasvat	20 g
Hiilihydraatti	260 g
Sokerit	90 g
Proteiini	50 g
Suola	6 g

LIITE XIV

MUUNTOKERTOIMET

ENERGIASISÄLLÖN LASKENTAAN KÄYTETTÄVÄT
 MUUNTOKERTOIMET

Ilmoitettava energiasisältö on laskettava käyttämällä seuraavia muuntokertoimia:

— hiilihydraatit (lukuun ottamatta polyoleja)	17 kJ/g – 4 kcal/g
— polyolit	10 kJ/g – 2,4 kcal/g
— proteiini	17 kJ/g – 4 kcal/g
— rasva	37 kJ/g – 9 kcal/g
— salatriimit	25 kJ/g – 6 kcal/g
— alkoholi (etanoli)	29 kJ/g – 7 kcal/g
— orgaaninen happo	13 kJ/g – 3 kcal/g
— ravintokuitu	8 kJ/g – 2 kcal/g
— erytritoli	0 kJ/g – 0 kcal/g

LIITE XV

**TIETOJEN ILMAISU JA ESITTÄMINEN
RAVINTOARVOILMOITUKSESSA**

Ravintoarvoilmoituksessa käytettävät energian (kilojoulea (kJ) ja kilokaloria (kcal)) ja painon (grammaa (g), milligrammaa (mg) tai mikrogrammaa (µg)) mittayksiköt sekä tietojen esittämisjärjestys ovat seuraavat:

energia	kJ/kcal
rasva	g
josta	
— tyydyttynyttä	g
— kertatyydyttymättömät rasvat;	g
— monitydyttymättömät rasvat;	g
hiilihydraatit	g
josta	
— sokereita	g
— polyolit	g
— tärkkelys;	g
ravintokuitu	g
proteiini	g
suola	g
vitamiinit ja kivennäisaineet	liitteessä XIII olevan A osan 1 kohdassa annettuina yksikköinä